

فروش
جواهر

سلیم داستان

تورکجه ال یازما نسخه

داستان سلیم جواهر فروش (تورکجه) ال یازما نسخه

«سلیم جواهری» و یا «سلیم جواهر فروش» تانیمیش قدیمی فولکلور داستانلاردان بیرری دیر، عجایب المخلوقات داستانلاریندا طبقه بندلی اولوب، دینی و اسطوره قاریشیق بیر قسم داشیماقدادیر. داستانین یارانما تاریخی تیمور و یا صفویه دوتیمینه نسبت ونریلیر. قاجار دورونیندا عاید داش یاسما کیتاپلار سیزاسیندا اونملی یئری اولان «سلیم جواهری» کیتابی دونه دونه باسیلمیش دیر. ۱۹۰ ایل یونان اول قلمه آلیان بو داستان بیر چوخ یونان آراشدیرمایا لایق گؤرونور، میفلوژی، دیل، فولکلور و یازی قاعده لری یونلارین بیر سیراسی دیر.

پننیدن دوژنلین: علی براژنده

Salim-e Javāheri (1271).

گیریش

آذربایجان خالقینین زنگین معنوی ثروتین بویوک بولومو اولان فولکلور ادبیاتی گونوموزه هم سؤزلو، هم ده یازیلی شکilde گلیب چاتمیشدیر. تورک دیلینده دینی و علمی مضمونلو اثرلرله برابر، بیرده فیکیر و دوشونجه ساحلرینین یارادیجیلیغینی عکس ائتدیرن ماتریاللاردا یازیلا آلینمیشدیر. فولکلور اثرلرینین بوتونلوکله یازیلا آلینماسینا ایسه او قدر ده اهمیت وئريلمه‌میش، بلکه ده بونا هئچ او قدر ده احتیاج دویولمامیشدیر. چونکی دینی و علمی اثرلردن فرقلی اولاراق، فولکلور یارادیجیلیغی خالقین جانلی دانیشیق طرزینده، ساده ائل دیلینده فورمالاشیب، یادداشلارا کؤچدویوندن، دیلدن-دیل، نسیلدن-نسیله گلیب چاتمیشدیر. لاکین بیر چوخ خالق ادبیاتینا عایید اثرلر و اونلاردان نمونه لر کیتابلارین حاشیه لرینده و یا مستقل اولاراق یازیلا آلینمیش دیر. ضرب المثللر و آتاسؤزلری ان چوخ توپلانان نمونه‌لریندن سایلیر. آنجاق بوتون بونلارا باخمایاراق، تاریخین مختلیف دؤورلرینده مدرسه‌لرده تحصیل آلان طلبه‌لر، ائلجه ده یازیلی

آبیده‌لری موستقیل شکیلده کؤچورمکله مشغول اولان کاتبیلر یئری گلدیکجه اؤز شخصی ماراقلاریندان ایره‌لی گلهرک یادا ائشیتدیگی، یاخود بیر کیمسین سفارشى ایله عاشیقلارین، سینه دفتترلرین، ائل آغساقاللارین، آغبیرچک ننه‌لریمیزین دیلیندن سؤزلو خالق ادبیاتی نومونه‌لرینی کؤچورموش و یا عینی شکلینده یازیا آلمیشلار.

خالق ادبیاتیندا داستانلار اونملی یئری اولوب خالقین ان مارق گوتسردیغی موضوعلاردان بیرى سایلیردی، بونا گوره آتاسؤزلریندن سونرا ان چوخ یازیا آلینمیش فولکلور ژانرلاریندان داستانلاردیر. یازیا آلینمیش داستان اورنک‌لریندن «بختیارنامه»، «اسکندرنامه»، «نوش آفرین»، «شیرویه»، «رستم نامه»، «گورچین داستانی»، «خاورنامه»، «حاتم طایى»، «لیلى و مجنون»، «سیف الملوک»، «سلیم جواهر فروش» و ... آد وئرمک اولار. آدی کئچن داستانلارین هر بیرینین اوزنه مخصوص اؤزللیگی اولدوغو حالدا، هر بیرى اوزلوگونده بیرچوخ فولکلور ماتریالی ایچیرمکده دیر.

«سلیم جواهرى» و یا «سلیم جواهر فروش» تانینمیش قدیمی فولکلور داستانلاردان بیرى دیر، عجایب المخلوقات داستانلاریندا طبقه‌بندی اولوب، دینی و اسطوره قاریشیق بیر تئم داشیماقدادیر. داستانین یارانما تاریخی تیمور و یا صفویه دونمینه نسبت وئریلیر^۱. فارس، افغان و تاجیک و حتی

ابومحجوب، احمد. «ادبیات عامیانه و دو روایت از سلیم جواهری». ماهنامه کتاب ماه ادبیات (تهران: خانه کتاب)، ش. ۱۵۳ (تیر ۱۳۸۹).

عرب دیلینده داستانی بیر چوخ خطی و داش باسما نسخه‌سی اولدوغو بو داستانی خالق ایچیریسینده مقبولیتین گوستریر. مارگارت میلز بو داستانا گوره دئیر: «نصیحت وئریجی هئج بیر داستان، بو داستان کیمی توپلومسال گوجو تصویره چکمه‌میش»^۲. «سلیم جواهری» داستانی دیگر فولکلوریک «مین بیر گئجه»، «سند باد بحری»، «سند بادنامه» کیمی داستانلارا بنزریگی بو داستانی قدیم کئچمیشی اولدوغونو دا گوستریر.

فارس قاینقلاری اوچون ان اونملی ال یازما کیتاب تبریز ملی کیتابخاناسیندا، مرحوم حاج حسین نخجوانی طرفیندن اهدا اولموش سلیم جواهر فروش آدلی ال یازمادیر کی دیگر داش باسما نسخه‌لرین بیر چوخو بو کیتابین اوزوندن باسیلمیش. آراشدیرماجی جعفری قناتی ان اونملی خطی نسخه‌نی تورک دیلینده ۶۰۹ هجری ایملرینه عاید اولدوغونو یازمیش و آرتیریر: «کیتاب فرقلی نسخه لرده فارس دیلینده یازیمیش، ازبکستان، تاجیکستان و جمهوری آذربایجان حتی اروپا و ایران کیتابخانه لرینده آستان قدس رضوی، تبریز و یزد شهرلرینده موجود دور»^۳.

اروپا کیتابخانالاریندا ان تانیمیش فارسی نسخه، کلوز شهرینده آکادمی کلوز کیتابخاناسیدا دیر. نستعلیق خطینده اولان بو کیتاب «اما راویان اخبار و ناقلان آثار محدثان دستان کهن و خوشه چینان خرمن سخن

^۲ جعفری (قناتی)، محمد، دو روایت از سلیم جواهری، به همراه دو مقاله از اولریش مارزلف و مارگارت

میلز، تهران، انتشارات مازیار، ۱۳۸۶

^۳ <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8906230375#sthash.shdqMhXT.dpuf>

روایت کنند از کتاب جامع الحکایات که در زمان مروان حکم علیه اللعنه و العذاب الملعون را وزیری بود و هر هفته آن حرام زاده میفرمود که از مومنان یکیرا شهید میکردند...» سؤوزلری ایله باشلانیب «...مولف گوید که سلیم جواهری مدت مدید در عیش و نشاط مشغول بود تا آنکه پیمان عمرش پر شد و از این دنیای فانی پا کشید و به دارالبقارفت و بعد از آن پریزاد پسران سلیم را برداشته به مکان و به وطن خود رفت پس همه از دنیا برفتند و الله اعلم بالصواب تمام شدکتاب سلیم جواهری فی روز چهارشنبه فی بیست و پنجم شهر جرب المرجب فی سنه ۱۲۴۲ بنویه» سؤوزلری ایله باشا چاتیر. «سلیم جواهری» دن باشقا بیر فارسجا ال یازما نسخه آستان قدس رضوی کیتابخاناسیندا ۱۲۴۱ هجری ایلینه عاید دیر. قاجار دوورائینا عاید داش باسما کیتابلار سیزاسیندا اونملی یئری اولان «سلیم جواهری» کیتابی دونه دونه باسیلمیش دیر.

بوتون بونلاری گوز اونونه آلاق نه یازیق کی تورک دیلینده گونوموزه قدر بو داستان اوزرینده آرشدیرما آپاریلمامیش دیر. سون زمانلاردا ایران ملی کیتابخانه سیندا، ال یازمالار بولومونده تورکجه «سلیم جواهر فروش» آدلی بیر ال یازما الیمه کئچدی. کیتاب ۳۱۰ صفحهده، بئش اوزون و قیسا تورک داستانان عبارت دیر. نستعلیق خط ایله ۵۱-۷۱ سطرده ۶۷ صفحه ده یازیلیمیش کیتابین بیرینجی داستانی «سلیم جواهر فروش» دیر. باشلانیش بیرینجی و ایکینجی صفحه لر یاریا قدر یازیلاری دوشموش دور.

داستانین سونو «هر که خوانده دعا طمع دارم زانکه من بنده گنه کارم» بیت و ۵۴۲۱ تاریخی ایله قورتولموشدور. کیتابین «کاتبی حاج زین عابدین قاضی جهان دور، بنده نوشته است صاحبی محمد باقر» اولاراق وئرلمیش. ۱۹۰ ایل بوندان اول قلمه آلینان بو داستان بیر چوخ یوندن آراشدیرمایا لایق گورونور، میفولوژی، دیل، فولکلور و یازی قاعده لری بونلارین بیر سیراسی دیر. بورادا تکجه داستاندا ماورای طبیعه حیوانلار و موجوداتی تانیدمایا چالیشیریق. گوروندویو کیمی داستانین بیرچوخ بولومو باشقا داستانلاردا عینی شکیلده گلیمیش و یا اوخشارلیغی واردیر.

همزاد: داستانا گوره، حجاج وزیرنین آروادی ایللر اونجه بیر آغاچ آلتیندا بیر پری زاد ایله دوغلورلار. اوشاقلاری بیر آنادان سود امیب باجی قارداش اولورلار. پری زادین فرمان ایله وزیرین قیزی نه زمان داردا قالیرسا قارداشی همزادی، آغاچ یاندراراق چاغیریب و اوندان کمک آلا بیلیر.

اوکوز و گوهر شب چراغ: سلیم جواهری داستانین اولینده دنیزدن چیخمیش بیر اوکوز گورور کی آغزیندا گوهر شب چراغ واردیر. سلیم بو گوهری اوکوزدن اوغورلایاراق، بودون کسیب اورادا گیزلدیر.

نسناس:^۴ داستاندا سلیم میمونلار آداسینا دوشور و اورادا میمونلار شاهی ایله یاخینلاشمایا مجبور اولور. اوندان ایکی اوشاغی اولدوغو حالدا ایکیسیده میمون آناسی طرفیندن بیری آرسلانا و دیگری تندیره

^۴نسناس: انسانا بنزر میمون

دوشورولوب اولدورولور. هر حالدا داستان سونوندا سليم آدادان قاجيب، لاکين سونرالار آدایا دوندوغونده گورور اوشاقلاری دیری دیرلر.

چیندیر قئیش آدم: ان اسکی زمانلاردان بیری خالق ایچینه چیندیر قئیش آدی ایله تانینان قوجا و یاشلی موجود، سليم جواهری داستانیدادا گورونمکه دیر. بوتون داستانلاردا کی کیمی سليم بیر کندين یاخینلیغیندا قوجا و یاشلی آداما راست گلیر و اورگی یانیب اونو کنده قدر داشیماق ایستیر. قوجا سلیمین بئلینه میندیکدن سونرا آیقلارین اونون بئلینه دولاییب، سلیمی اوز قولو ائدیر. هر نه ایستیر سليم امر ائدیپ سليم اطاعت ائتمدیگینده آیقلاری ایله بیلین سیخیر و بیر جوالدوز ایله بوینونا وورور. سونوندا سليم توپلادیگی میوه لردن قیرخ گونلوک شراب دوزلدیب، قوجایا وئریب، قوجا یوخلادیقدا اوندان قورتولور.

پری: داستانین بیر چوخ یئیرنده پری و پری زاد واردیر.

دئو: داستانین سون بولوملرینده سليم، کوهولده یاشایان چوبانلیق ائدین بویوک بیر دئو ایله قارشیلاییر. دئو آداملاری کندلردن توتوب بیر زمان سونرا اونلاری یئیردی. سليم اونون الیندن قورتولماق اوچون قیزقین بیر دمیر ایله دئوین گوزلرین کور ائدیر. لاکین سليم دئوین الیندن قورتولماق اوچون اوزون قویونلارین آراسیندا گیزلدیب سونرا قاجماغی باشایر.

قاینقلارا^۵ گوره تورکجه «سلیم جواهری» داش باسما اولاراق قاجار دونمینده بیر دفعه ۲۱*۱۶,۵ اندازه سینده ۳۲ صفحه ده باسیلمیش دیر، نه یازیق کی بو قاینق تبریزین تربیت کیتابخاناسیا ده یرلی دوستوم رضا همراز ایله برابر گئتدیمیزده موجود اولمادیغینی گوردوک.

۱۳۹۴/۴/۲۰

دوزنمله متودونو

سلیم جواهرفروش داستانینین یئنیندن دوزنمله متودو ایله تانیش اولماق اوچون اصل نسخه‌نین ایلک صفحه‌لری و سون صفحه‌لری اورنک اولاراق وئریلمیش، اوخویوجولار ایکی نسخه‌نی قارشیلادیرماقلا دوزنمله‌سی ایله تانیش اولاییلر.

الف) یازی یانلیشلیقلاری

بیده‌ماغ ⇨ بی دماغ

فتاه ⇨ فتاح

دیدیکه ⇨ دیدی کی

گورلتی ⇨ گورولتو

...

^۵ هاشمیان هادی، فهرست کتابهای چاپ سنگی و سربی کتابخانه تربیت تبریز (فارسی - عربی - ترکی)

ب) تورکجه ایملار متودو

گت ← گئت

اوه ← ائوه

یوله ← یولا

...

ج) نشانه لر و اویغون دیل قایدالارینا یاخینلاشدیرما

اسکی یازیلاردکی کیمی هیچ بیر نقطه، ویگول و ... یازی نشانه لری یازیدا موجود اولمایب، دوزنمدکی نشانه لر آرتیریلیمیش.

آذربایجان تورکجه سینده «م» حرفی ایله باشلانان سؤزلر یازیدا تورکیه تورکجه سی کیمی «ب» ایله یازیلیمیش. جمع باغلایجی اکی «لار» و «لر» یازیدا تکجه «لار» یازیلیمیش.

بن ← من

بین ← مین

غراغه ← قیراغا

...

دیرلی و بیلگین دوستوم جناب رضا همراز طرفیندن کیتابا یازیلان گیریش

سلیم جواهر یا سلیم جواهری

آذربایجان ادبیاتی و فولکلورونون زنگین اولماسینین مختلف سبب لری اولماسینا؛ بویوک عامیل لرین بیرسی ده بو دیلده یارانیب؛ کوک سالان ناغیل لار اولموشلار . بو ناغیل و داستانلار بیزیم دیل و ادبیاتیمیزدا ایکی تهر یارانا بیلیمیشلر . اونلارین بیر سیراسی شفاهی ادبیاتیمیزدا عاشیقلار واسطه سی ایله کی داها چوخ شعر و نثر ایله بزک وئرلیمیشلر و باشقالاری ایسه کلاسیک اثرلریمیز سیراسیندا یارادیلیمیشلار . اورنک اولاراق دئییه بیلرم کی بیزیم عاشیق لارین دیلینده نقل اولونوب ؛ تعریف لنن کوراوغلونون ؛ علمی تحقیقی یازیلان کیتابلارا گوره بیرچوخ فرق لری ایله واریانت لاری اولموشدور . بو فرق لر دئمک تام بوتون داستانلاریمیزدا گوزه دیه بیلیر . ماراقلی دیر کی بیزیمده ادبیاتیمیزدا باشقا ادبیاتلار کیمی بیر چوخ دیل لر ایله کولتورلره بیر سیرا اثرلری بورج وئریب ؛ بیر سیرا اثرلری ایسه بورج آلمیشیق . بودا منجه هر دیلین و مدنیتین گوزل لیک لریندن حسابلانا بیلر .

کئچمیش لرده جماعتین تفریح لرینین آز اولدوغو ؛ سبب اولموشدور کی تورکجه میزده اون لار داستان یا ناغیل یازیلیب یا خود چاپ اولسون . سئوینج له دئمیه لی بیک بو اثرلرین بیر چوخو ایشیق اوزو گورسه لرده مع

الاسف بیر سیرالاری هله لیک نابلد و ائله الیازما شکیلرینده قالماقدادیرلار . البته داشباسما یا خود قورقوشون واسطه سی ایله نشر اولان اثرلری بوگون اله کئچیریب آراشدیرمادا داها اونم سیز دئییل و ان گرک لی ایش لردن دیر . اونلارین بیر چوخون دا یازی قایدالاری قورونماییب ؛ یا مختلف واریانت لاردان تشکیل تاپمیشلار . بورادا دئییلیب – ائشیدیلن ناغیلار اساسا محبت یا همان سئوگی داستانلاری ایله قهرمانلیق داستانلاری اولموشلار . البته بونلارلا برابر بیر سیرا دینی آنلام لاری داشییان یا جن و پری دونیالاریندا گزیشن داستانلاردا اولموشلار کی بوگون اونلاردان دا الدهه ائتمک اولار . ماراقلی دیر کی بونلارین بیر سیراسین ان اسکی دوورلرده بویوک شاعیرلریمیز نظمه چکمیش و یقین کی اونلاردا هانسی بیر قاینالاردان غیدالانیب دایاناراق بو کیمی موبارک ایش لره قول قویموشلار . گنجه لی نظامی ؛ باغدادلی فضولی ؛ و ... اون لار بو کیمی نهنگ شاعیرلریمیزین شعر دیوانلارینا گوز گزدیردیکده ایستر فارسجا – ایسترسه ده تورکجه گوره بیلریک . بورادا نظره گلیر بوداستانلارین بیر سیرالارینین آدلارین ذکر ائتمه بیر اوقدرده یئرسیز اولمایاجاق .

الف : محبت و سئوگی داستانلاری :

اصلی ایاه کرم ۲- عاشیق غریب ایله شاه صنم ۳- آرزوی ایله قنبر ۴- شیرویه و شکاری ۵- شیرین و فرهاد ۶- خسرو ایله شیرین ۷- لیلی ایله مجنون

۸-امیر ارسلان ايله فرخ لقا ۹- وامق و عذرا ۱۰-سیف الملوک ايله بدیع الجمال ۱۱- سارا ايله خان چوبان ۱۲-بهرام و گول اندام ۱۳- ورقه و گلشاه ۱۴- عاشیق واله ايله زرنیگار ۱۵- و ...

ب : قهرمانلیق داستانلاری :

کوراوغلو ۲- قوچاق نبی ۳-شبسترلی حسین کورد (بیر روایتیه گوره بونون اصل آدی حسین قورد دیر کی کثرت استعمال دان ؛ حسین کورد دئییلیر) ۴-بهمن نامه ۵-قاچاق کرم ۶- دده قورقود داستانلاریندان اولان دلی دومرول ۷- و ...

ج : دینی داستانلاری :

مختار نامه ۲- مصیب نامه ۳- خاور نامه ۴- حمزه نامه یا امیر حمزه داستانی ۵- و ...

د: جن و پری لر یا تخیلی دنیا :

سلیم جواهر ۲- جن و پری ناغیل لاری ۳- کولثوم ننه ناغیلی ۴- و ...
سلیم جواهر داستانی حاقدا :

بو داستاندا بو گونه کیمی اون لار واریانت ایستر فارسجا ؛ ایستر عربجه ایستر سه ده تورکجه (تاسف له تورکجه میزده بو گونه قدر یالیز بیر الیازما نسخه تاپیلیمیشدیر) تانینیب ؛ یا تانینماقدادیر . تانینمیش مین بیر گئجه ناغیلین کولگه سی بو داستاندا گورونمکده دیر . البته دئمه لی بیک ناغیلین یازاری نین ساوالدی اولدوغو سبب اولموشدور کی ؛ همین

روایت ده موللای روم ؛ نیشابورلو عطار و بیر سیرا باشقا بویوک شاعیر و یازارلاری نین دا ایزی کیچیک حالدا گورونه بیلسین . بو ناغیلین شیرین اولدوغو سبب اولموشدور کی ، ایران اراضی سیندن باشقا اولکه لرده ده آراشدیریلیب ؛ گئنیش تدقیقات آپاریلسین . او جمله دن آلمانین بویوک فولکولورچو و آراشدیریحی عالیمی پروفسور اولریش مارزلف ؛ هابئله آمریکالی عالیم مارقارئت میلز ده بو ناغیل حاقدا دیرلی فیکرلری اولموشدور . همده خانیم هگ هگواشی ده ۱۹۸۴ ینجی ایلده بیر آراشدیرماسی اولموشدور کی خوشبخت لیکله هر اوچ یازیدا بوگون الده دیر . دئمه لی یم بو ناغیل ایراندان باشقا ؛ اورتا آسیا ؛ افغانستان و بیر سیرا باشقا اولکه لرده ده آفاق تاپیب ؛ گئدیب چیخمیشدیر . حتی ان اوزاق اولکه لرده ده ترجمه اولونموشدور . روسجا ؛ انگلیس جه و فرانسیزجه ترجمه لردن خبرلی اییک . سلیم جواهر ناغیلی ایراندا دونه - دونه نشر اولسادا ؛ آنجاق اوندان نسبتا اوره یه یاتیم بیر فارسجا نسخه نئچه ایل بوندان اول محمد جعفری (قنوا تی) واسطه سی ایله ؛ بیر نئچه الیازما ؛ داش باسما و قورقوشون چاپی اساسدا حاضیرلانیب ؛ تهراندا مازیار نشری واسطه سی ایله ۱۳۸۷ ینجی ایل نشر اولموشدور . ماراقلی دیر کی بو نسخه ده مارقارئت میلز و اولریش مارزلف - ین ده سلیم جواهر حاقداکی یازی لاری داخیل ائدیلمیشلر .

مع الاسف بو سطرلری یازار بو گونه کیمی بو اسکی ناغیل حاقدا تورکجه میزده بیر نسخه یه راستلاشمامیشدیر . گوردویوم سلیم جواهر ناغیلیندا دا اصلا ناغیلین تورکجه اولدوغوندان بیر کیمسه بیلگی ارائه وئرمه ییب یا خالا - خاطیرین قالماسین ؛ بیر - ایکی سطره کفایت ائتمیشدیر ! البته تبریزین تربیت کیتابخاناسینین لیستینده همین کیتابین ۳۲ صحیفه ده نشر اولونوب ؛ قورونماسیندان سوز گئتمیشدیر . اما یازیقلا اولسون کی او نسخه نی گورمه یه موفق اولما بیلمه دیک . یا داها دوغروسو او کیتابخانادا یئری بوش ایدی !! خوشبخت لیک ده فولکولورچو دوستوموز سایین علی بیگ برازنده نین چابالاری اساسدا بو گوزل ناغیلین تورکجه میزده بیر واریانتی نین الیازماسین اله سالیئیب بو گوزل لیک ده ایش له مه لری بیزیم اوره یمیزی داها آرتیق قیزدیرمیشدیر . تاسف لر اولسون کی تورکجه میزده بو ناغیلین الیمیزده نسخه لری نین آز اولدوسو سبب اولور کی ؛ هله لیک علمی - تدقیقی بیر نسخه حاضیرلانا بیلمه سین . آنجاق بو اومود اورک لریمیزده یارانا بیلیر کی ایلک آتدیمی علی برازنده گوتوروب ؛ گله جکده کی آشار - داشار فولکولوروموز ساحه سینده چالیشانلاردا بو آتدیمی ایزله ییب باشقا نسخه لر الده ائتمه کله علمی بیر نسخه حاضیرلایا بیلسین لر . البته ده حورمتلی علی برازنده قلمداشیمیزین بئلنچی ایش لریندن اونجه ده گوردویوموزه اساس ؛ بو نسخه نین اوخونوب ؛ زحمت چکمه سی حاقدا نه درجه ده چتین لیک لره قاتلاشدیغینا اینانا بیلیریک . بو دیرلی نسخه حاقدا برازنده دوستوموز

اوز یازیسیندا لازیمی قدر بیلگی وئردییی اوچون اونو تکرار ارائه وئرمه یی
 یئرلی گورمه دیم . آنجاق قاجار دونمینده یازیلان یا داها دوغروسو ۱۹۰
 ایل بوندان اول - هجری ۱۲۴۵ ینجی ایل حاج زین العابدین قاضی
 جهانی نین قلمی ایله ۷۹ صحیفه دن یازیلان بو الیازما اوزلویونده چوخ
 دیر داشییان بیر نسخه دیر . بو مبارک ایشی تام بو کیتابی اوخویانلارلا
 برابر فولکولوروموز و کولتوروموز حاقدا چالیشانلارا تبریک دئییه ؛ قلمداشیم
 علی برازنده یه ال - قولون آغری ماسین دئییب گله جکده بو کیمی دیرلی
 ایش لرین آردی کسلمه مه یینی آرزی ائدیریک .

تبریز - رضا همراز

۹۳/۲/۲۹

قایناقلار:

۱- سلیم جواهر یا سلیم جواهری ناغیلینین اونملی اولماسینا بیر اورنک بونو دئییه بیلرم کی دونیا مقیاسیندا تانینان ایکی فولکلورچو بو ناغیل حاقدا گئنیش تدقیقات آپارمیشلار کی اوست سطیرلرده اونلارا اشاره اولونموشدور .

۲- دو روایت از سلیم جواهری / به کوشش : محمد جعفری قنواٹی / نشر مازیار ؛ تهران ۱۳۸۷

۳- ادبیات عامیانه ایران / مرحوم دکتر محمد جعفر محبوب - به کوشش حسن ذولفقاری / تهران نشر چشمه ۱۳۸۷ ؛ دو جلد

۴- مقاله : نقد اسطوره شناختی دیوها و موجودات ماورایی در داستان سلیم جواهری - معصومه ابراهیمی ؛ فصلنامه علمی - پژوهشی نقد ادبی ؛ سال سوم ؛ شماره ۱۱ و ۱۲ ؛ پائیز و زمستان ۱۳۸۹

۵- بو داستانین یارانماسین تیموری لر دوورو ایله صفوی لره عاید بیلن لر وار . آنجاق بیر سیرا ایزلره گوره بو ناغیلین صفوی دوورونده یارانماسین داها گوجلو ائده بیلیر .

۶- هزارو یک شب - ترجمه : عبداللطیف طسوجی تبریزی ؛ ایکینجی چاپ ۱۳۸۳ ؛ تهران - جامی نشری . بو کیتاب محمد شاه زمانی ؛ بویوک شازدا عباس میرزه نین اوغلو بهمن میرزه نین سفارشی اساسدا عربجه دن فارسجا یا چئوریلیب و عرب شعرلرینین عوضینه او دوورون

شاعیری سرورش ؛ فارسجا شعرلر سئچمیشدیر . همین کیتاب بیرینجی دونه هجری ۱۲۶۱ ده تبریزده نشر اولونموشدور .

۷-سند باد نامه ناغیلینین ان گوزل تصحیح لریندن تورک عالمی پروفیسور احمد آتش - ین تصحیحین آد وئرمک اولار . آرتیق بیلگی اوچون باخین : سند باز نامه / محمد بن علی بن محمد الظهیری السمرقندی - به اهتمام ؛ تصحیح و حواشی احمد آتش - نشر فرزانه ؛ تهران ۱۳۶۲ . همین کتاب ۱۹۴۸ ده اوستانبولدا چاپ اولوب ؛ سونرا افست اولاراق ایراندا یئنی دن مجتبی مینوی نین بیر یادداشتی ایله باسیلمیشدیر .

۸-حکایت سند باد بحری و قصه سلیم جواهری / پژوهشگر و ویراستار : منوچهر کریم زاده ؛ طرح نو نشری ؛ تهران ۱۳۸۲

۹-تربیت کیتابخاناسینین سیاهه سینده ذکر اولونان تورکجه سلیم جواهری کیتابینین بیچیمی بئله قئید اولونموشدور : ۱۶/۵*۲۱ - آرتیق بیلگی اوچون باخ : فهرست کتابهای چاپ سنگی و سربی کتابخانه تربیت تبریز (فارسی - عربی • ترکی) گردآوری : دکتر هادی هاشمیان . نشر ستوده ؛ تبریز ۱۳۸۶

پس عبد الله بموردی قلمی نون قافیه منبر خاک سینه استبداد و خنده که سوا غلام بد و سوا شمشیر
پیر بر ایستاد الی استوب کویا او کون مکه قیامت آشکار او شدی پس بوطرفه ن عبد الله و
تغویز بر جلوسه نوب که بکده بد و نذر کلمه منبر کور و ب استغفار بکده منبر کلاه صده اطرافه نندن
صده اطراف جنگ آشکار اولدی ایلمی بر کار علم کاشان ایلمی بنی شکر که علم و سینه و حیا
وله و زنا بکده حرم رحمان ساعت بموردی قلمی نون قافیه منبر خاک سینه استبداد و خنده که سوا غلام بد و سوا شمشیر
نون انجمنه تو کلمه منبر که بر ابل بونفاز رون جنگ جدا طول جلوب حیا حکم ابدی قلمی نون
البتة نقف اور دیار قلمی نون انجمنه که دیلم قلمی نون انجمنه که نر نه شیده واریدی نعبه استبداد
پس عبد الله التوا به بیکه کور و ب بر نذر آدم کتور و ب قاجوب اوزلر منبر که بکده منبر کلاه صده اطرافه نندن
قافیه این غلام بیکه کور و ب منبر کلاه صده اطرافه نندن قافیه این غلام بیکه کور و ب منبر کلاه صده اطرافه نندن
لعمریه که نمدی پس حیا نجه آدم الیه کلمه منبر که کور و ب کلاه صده اطرافه نندن قافیه این غلام بیکه کور و ب منبر کلاه صده اطرافه نندن
ای عبد الله و سینه که نمدی نون ایله بر جوم نون و رس عبد الله قلمی نون ایله انعام

ایتنه نوم اولار بنوم احواله آغلادیلر پس ایاغوروب هر کس اوز مکانه کیتدی
 اوندان پیرنرا بنکادیه کوی یلم بنده سو قات کتورجون پنجه مدت آدنا اوتور پیراغینه
 کیتدون اولاده فاله ون بنوم ایچون بر آغ سفال کتورجون نالابنه نه ویرورسن که
 سنون سفالون آغ ایدیم بنیج دیدوم ای نازنین بنه بو قدر طغنه یچون اورارسان قره
 که سنون فرقهندن بنوم سفال آغ اولدر پس پیرنرا ایاغوروب کیتدی خشنه و سلیمان
 پیرنرا بیدار و کتوروی اوندان بنیج صلیله ایتدی اودار و ون بنوم اولور سوریه
 اوندان بر آغ بنیج سفال کتور بنیج و ن ایچا زندن سفال عان ساعت پیرا اولدی بیلکه زاقه قنادی
 کچر پس بنیج بو کتوروم و مانم باق اولدر پس یچ وقت بنیج دتیمز آلده م غایب قلدوم بو کتور پیرنرا
 بولکری کلوب بولکری کتور بنوم ایچون یخنی بنک کتوروب بزی کور مانه کلور دیلر پس بر آغ او
 مکانه مالدهم پس پیرنرا چون آتله سنون کیتدی خیر و خیرات ویرور که اوندان اولور اوز
 دید و کله کل آدنا اولایته کیده که پس اولانلر و ویرنرا و ونقه نر بنوا هر واریدی کتور
 هر بریکر بر دیوه سوار اولدوق غار حفتن وقت شهده داخل اولدوق اول دیواره
 رفعت ویرور که که اوز مکان بنه کیتدیله اوز قاپو مالکد وک قاپونده کد وک
 که عوم قری قاپو به کلدی هدا ایتدی بک سن کم سن بنده دیدوم که بنیج یلم قاپونده
 عوم قری بنکادیه کیم بر آغ سفال کتور سنون سفالون قرار که سن یلم و کول

[illegible]

«کتاب سلیم جواهر فروش»

اما راویان اخبار و ناقلان آثار و طوطیان شکر شیرین گفتار و شیرین کلام بیلہ نقل ائتمیشلر که بیر گون مروان حکم^۱ علیه اللعنه اگلنمشدی^۲. عرض ائتدیلر که ای شهریار سنین مگه و مدینه حاکمیدن خبرون یوخدور کی مگه ده نئچه مین سید و سادات جمع اولمشلر که یئددی ایل دیر سنین باج خراج وئرمز لر که اونلارون بوکی^۳ عبدالله زبیر^۴ دور که تمام سیدلری سندن پنهان ایلیمیش و سنین سرکشلیک^۵ ائدرلر اما مروان علیه اللعنه بو جواب ائشیدیب غضبناک اولوب گؤزلری کله‌سینه چیخدی^۶ دیدی بر کس ایسترم^۷ کی بی رحم اولا و منیم^۸ خلقیمی کیمسه و منیم لشگری یغیب گوتوره^۹ گیدوب مگه‌نی خراب ایده یئرینه آپار اکه و تمام سیدلری قیرا^{۱۰} و یئددی ایلین^{۱۱} باج خراجین

آلوب گتیره اَما بو سؤز تمام اولمامشدی که حجاج ولدوزنا
یثربندن دوروب عرض ایله دی شهریار بو خدمتی بندیه رجوع
ایله که گونلوم^{۱۲} پر خون اولوبدور بس هر ان ولدوزنا بیر پیاله ...
(صفحه نین یاریسی یوخدور، باشقا بیر کاغذ بو بولومه

یاییشدیریلیب بیرنچه سایاق حسابی یازیلیمیش دیر)
پس عبدالله بیوردی قلعه^{۱۳} نون قاپولرینی خاکریز ایتدیلر و
خندقه^{۱۴} که سو باغلادیلر و تمام شیعلر بیر بیر ایله حلال
لاشیبگویا او گون مکه ده قیامت آشکار اولمشدی پس بو طرفدن
عبدالله بیوردی قلعه نین برجلارینا توپلر چکدیلر و تدارکلرین
گوروب انتظار چکدیلر که ناگاه شهر اطرافیندان صدای طبل
جنگ آشکار اولدی ایگیرمی پرگار^{۱۵} علم^{۱۶} که نشانی ایگرمی بین
لشگر که علم دیبینده حجاج ولدوزنا گلمکده دور همان ساعت
بیوردی قلعه نی محاصره ایتدیلر و توپ تفنگ قلعه نون ایچینه^{۱۷}
توکلدیلر تا که بیر ایل بونلارون جنگ جدالی طول چکوب
حجاج حکم ایلدی قلعه نون آلتینه نَقَب اوردیلر قلعه نون ایچنه
گیردیلر قلعه نون ایچینده هر نه شیعه واریدی شهید ایتدیلر پس
عبدالله احوالی بیله گوروب بیر قدر آدم گتوروب قاجوب

اوزلرین کعبه معظمه سالدیلر قاپوسین باغلادیلر. کعبه اؤنونده مناجات ایدردیلر تا که بو خبر حجاجه یئتشدی که عبدالله قاجوب کعبه ائوینه^{۱۸} گئتدی پس حجاج نئچه آدم ایله کعبه گلدیلر گوردیلر که قاپوسی بالودور پس حجاج*** ای عبدالله دیشاری گل که جتوت*** ایله رجوعم یوخدور سن عبدالله جمع سیدلر ایله آغلا-

(بیرینجی صفحه نین آرخاسی اولارق یاریسی یوخدور، باشقا بیر کاغذ بو بولومه یاپیشدیریلیب بو بولومده یازی یوخدور)

سیدلری گتوروب تا که مروان علیه اللعنه یانینه گلدیلر او ولدوزنا خوش حال اولوب حجاجه انعام وئروب آفرین دیدی بیوردی آپار جمعی سیدلری اصفهان شهرنده قتله یئتیر پس حجاج حرامزاده شاد اولوب سیدلری گتوروب یوله دوشدی تا که گلوب اصفهانه یئتشدیلر تمام خلائق پیشوازه چیقیدیلر حجاج تخت اوسته چخیب اگلندی بیوردی تمام سیدلری گتوروب سایدیلر یئدی یوز آدم اولدیلر پس او حرامزاده بیوردی اونلاری آپاروب دگرمان نوودان^{۱۹} اوسنده باشلرین کسدیلر اول قدر قان توگولوب که دگرمان دولانوب اوچ چارک اون دارتوب اونی گتوروب چورک پیشوردیلر او ولدوزنا زهرمار ایدوب دید که حالا اورگیم

قضا تاپدی که یوز مین لعنت حجاجه و مروانه گلسون. اوندان سونرا^{۲۰} او حرامزاده حاکم اولوب بیوردی قاری عورتلر ائولرده دولانونب هر یئرده سیّد و سادات گورسیدیلر دوتوب قتل ایلردیلر و هر یئرده که مستجاب دعوه اول سیّدی بیوروردی تاپوب قتل ایلردیلر که دعای بد حجاج ایتمسق مگر بس بیر گون حجاج دیدی که هیچ مستجاب دعوه قالدور دئدیلر بلی بیر مکه واردور که آدینه سعید دئیرلر اول هم اولیالردن دور که هر دعا ایله سه مستجاب اولور پس حجاج بیوردی اول هم گرکدو تاپولا. اما سعید بیر مشهور کیشیدی. حجاج قورخوسیندن پنهان اولمشدی اما بیرگون صبح وقتی دستماز آماغه چیخمیشیدی که ناگاه بیر ناپاک اونی گوروب دوتوب حجاج یانینه گتوروب پس حجاج حرامزاده اونی شهید ایلدی بس سعید شهید اولاندان سونرا مردمی عراق بیر گئجه یوخودا گوردیلر که حجاج حرامزاده نی ایت صورتنده جهنمه آپاریلر پس حجاج دن خبر آلدیلر که سبب ندور که سنی بو حاليله جهنمه آپارولار او ملعون دئدی که سعیددن اوترو هر گئجه منی یئتمیش نوبت اولدوردلر و گئنه دیردیلر اما حجاج که سعیدی شهید ایلدی گئجه و گوندوز

آرامی یوخودی هر وقت گئتسیدی یاتماقا مختلف یوخی
گوردی ایت کیمی یوخدان قالخاردی آرامی دوتمازدی
اویورودی بیر گنجه گینه بیر بد واقعه گوروب دوروب تخت
اوستنده اگلشدی و لرزه اندامینه دوشدی اوندان شمشیر چکوب
بر نئجه ملازمتریندن هلاک ائدوب بیر وزیری واردی اوداسیندا
دئیردیلر که دوستدار^{۲۱} علی ابن ابوطالب دی. اوراده دگلدی.
حجاج زار زار آغلادی. پس عرض ایتدیلر که یا امیر سنون دردوا
علاجی فتاح بیلیر^{۲۲} بس حجاج بیوردی گندون فتاحی چاغرون
پس بیر نئجه آدم گندوب فتاحه دیدیلر که حجاج سنی ایستر.
پس فتاح چوخ قورخدی اوندان آیاغه دوروب دستماز آلوب
ایکی رکعت نماز قلیوب مناجات ایتدی که یا پروردگارا سن بس
بو ظالمون شریندن ساخلا اوندان فتاح دیدی ای شخصلر حجاج
بس نچون ایستر. الینده قیلج وار یا یوخ. پس حاجیلر احوالی نقل
ایتدیلر که حجاج شمشیری ایله نئجه آدم قتله یتوردی اوندان
سنی ایستر. پس فتاح آیاغه دوروب حجاج یانینه گلدمی باش
اندروب خدمت مقامنده دوردی پس حجاج دیدی ای فتاح منوم
یوخوم آپارماز گرک منوم ایچون بیر قصه خوان^{۲۳} تاپاسان که منی
اونا مشغول اولیم اما اول نقل گرک بیله اولسون که اوز باشیندن

کئچمیش اولا منی اول نقلیدن هم آغلایم و هم گولم و عجایب
 غرایب سوزلر دیسون و منوم کولوم آرام تاپسون. پس فتاح دیدی
 که یاخشی دور نهایت بو گئجه اولماز صباح تاپوب گتوریم.
 القصة حجاج اوچ گون اونا مهلت ویروب دئدی کی اگر
 تاپماسان سنی هلاک ایده‌رم پس فتاح گریان گریان دیشره^{۲۴}
 چقوب فکر خیال ایتدی آیا بئله قصه خوانی هاردان تاپیم که بيله
 قصه اونون باشنه گلمیش اولا که بو ملعون هم آغلایا هم گوله.
 خیال ایتدی که اگر اوچ گوندن صونرا تاپاماسا باشمه عورت‌لر
 کیمی چادره سالوب قاچارام تا که بو ظالمون الیندن خلاص
 اولوم بو غصه منی هلاک ایدر پس وزیر گئجه صباحه کیمی فکر
 خیال ایدوب تا که صبح اولوب اوندان وزیر آدم گونده‌روب
 شهری اصفهاندا نقدر که قصه‌خوان واریدی گتوردیلر وزیر
 اونلاردان خبر آلدی که سیزلرده بيله آدم وار که بیر بيله سرسَر
 باشینه گلمیش اولا پس اول قصه خوانلر دیدیلر نه بيله قصه
 ائشدمشوق و نه باشمزه گلوپ‌دور پس فتاح غمگین اولوب پس
 فتاحون بیر قیزی واریدی که چوق عاقل‌یدی آتاسین غمگین
 گوروب احوال‌وردی که ای پدر مهربان سنه نه واقع اولوب

بيله بیده‌ماغ سن(بی دماغ)^{۲۵}. پس فتّاح احوال سرگذشته سین
 قیزینه نقل ایلدی چون قیز آتاسندن بو جوابی ائشدوب دیدی ای
 پدر مهربان غم چکمه همین ساعت من بو خدمتی یئرینه یتورم.
 پس قیز همان ساعت باغچیه گدوب بیر آغاج دیبینه اگلندی
 اوندان بر ایگئنه اول آغاجا باتروب که ناگاه بر صدا گلدی
 احوالاتی قیزا دیدی پس قیز قایدوب آتاسنی یانینه گلدی دئدی
 که ای پدر مهربان غم چکمه که مطلبون روا اولدی دور آیاغه
 گیت زندانده بیر سلیم آدلو جوان واردور که بیر بيله سر رشته
 اونون باشینه گلیب دور^{۲۶} اونی زنداندن دیشاره چقار که بو
 مشکلی او آچار پس وزیر بو سؤزی ائشدوب خوش حال اولدی
 زوقندن داخی خبر آلمادی که بو جوانی هارادان دیرسن پس
 آیاغه دوروب زندان طرفینه روانه اولدی پس زندانبانی چاغروب
 احوال صوردی^{۲۷} که زندانده هیچ سلیم آدلو جوان واردور پس
 زندان بان دیدی ای وزیر زندانده آدم چوخدور اما سلیم آدلو
 تانیمم. پس وزیر زندانبان ایله زندانه گلدیلر پس وزیر گوروب
 زندانده او قدر آدم واردیر که حدی یوخدور اما وزیر بونلاردن
 صوردو که سیزلردن هیچ سلیم آدلو کیمسه واردور. اونلار دیدیلر
 که یا وزیر بیزلرده سلیم آدلو کیمسه یوخدور پس وزیر بیده‌ماغ

اولوب آغلادی اوندان زندان باندن خبر آلدی که داخی بیر غیر
یئرده دوستاق واردور یا یوق پس زندانبان دیدی که ای وزیر بو
زندانون دالوسینده بیر سیه چال واردور که یوز ارش^{۲۸} درینلیگی
واردور اوردا بیر شخص واردور هفته ده بیر کوزه سو بر دانه
چورک ویرورم بلیمم اولوپدور یاساغدور. پس فتاح زندان طرفینه
روانه اولوب اول زندان باشینه گلدیلر اوندان فیاح صدا ایلدی که
یا سلیم که ناگاه صدا گلدی لیک. پس وزیر بو جوابی ائشدید
خوش حال اولوب زندانبانی سیه چاله اندوردی کمندی سلیمین
بئلینه باغلادی یوخارو چکدیلر اما وزیر نه تماشا ایلدی گوردی
کی بر جوان قوی هیکل اما زرد ضعیف اولمیش که طاقتی حالی
یوخدور که اوتورماغه پس فتاه (فتاح) دیدی ای جوان خوش
حال اول که بند زندان خلاص اولدون پس سلیم دیدی که ای
شهریار که مدت ایگرمی ایل دور که بندی زندانده یاتمیشم که
دینا اوزین گورممیشم که منی بی گناه یئره زندانه سالمشر بو
ایگرمی ایلده بر کیمسه مندن خبر آلمیب دور که سنون تقصیرون
ندور اما وزیر گوردی که سلیم یاپراق کیمی تیتیر و باشیون
توکی کمرینه تئیشوب و رنگ روی زعفرانه دونموش سلیم

دئدی که ای شهریار بو ایگر می ایلده کیمسه منوم آدمی خبر
 آلامشدی که سیز خبر آلدوز. سن نه بیلدون که من سلیمم فتاه
 (فتاح) دیدی که ای سلیم غم چکمه اگر که چوق جفا و ریاضت
 چکدون اما همیشه لیک راحت لیگه یئتدون. دیدیکه ای سلیم
 حجاج بر قصه خان مندن ایستیوب که هم آغلادا و هم گولدوره
 و هم عجایب و غرایب باشینه گلیمش اولابیله قضیه دیر بلوسن
 که بیزی^{۲۹} حجاجون شرنندن خلاص ایده سن پس سلیم دیدی
 که ای شهریار او قضیه که منوم باشمه گلوبدور آدمدن خاتمه
 کیمسه نون باشینه گلیمپودور پس وزیر بو جوابی ائشدوب خوش
 حال اولوب اوندان سلیم حمامه آپاروب باش جانین یودوروب
 اوندان روغن بنفشه و بادام جانینه سورتوب تا که دمارلری
 یوموشانوب خلعت گیدوره. اوندان وزیر سلیمی ائوینه^{۳۰} گتورب
 معجون و شربت سلیمه ویروب تا که بیر آز حاله گلدی اوندان
 سلیم یانینجه گتوروب حجاجون یانینه آپاردی عرض ایلدی که
 او کیمسه نی که سن استردون بو جوان دور که خدمتوه گتوردوم
 اول سرشته که بو جوانون باشینه گلوب هیچ عرصده کیمسه نون
 باشینه گلیمپودور. پس حجاج علیه اللعنه دیدیکه (دیدی کی)
 ای فتح سن نه بیلدون که بیر بیله جوان زندانده واردور. فتح

دیدیکه منوم بیر قیزیم واردور اول نشان ویردی اما حجاج دیدی قیزون نئچه^{۳۱} یاشینده دور و نه بلدیکه بیر بيله آدم زندانده واردور. وزیر دیدیکه خبر آلمامیشم پس حجاج دیدیکه گیت قیزی منوم یانمه گتور وزیر گیدوب قیزی حجاج یانینه گتوردی پس قیز حجاجه باش اندوروب اوندان حجاج دیدکه ای قیز سن نبلدون که بو جوانون آدی سلیمدور. قیز عرض ایلدی که ای حجاج منوم آنام بر گون بنه فضل^{۳۲} ایلدی دیدیکه سن بیر گون دوغمشدیم نئچه گوندن صونرا (سونرا) باغه گیتدیم ناگاه گوردوم گوکدن بر گورلٹی (گورولتو) ظاهر اولدوی قورخدوم گوردوم بیر نازنین نئچه اینجه قیز ایله آشاهه ایندیلر اما منومده یانمده نئچه قیز واریدی اونلارا گورمز دیلر پس پری زاد گورر آنام خوف ایتمه آنامه تسلّی ویروردیر که او اوشاغی منه وئر تا که منی اونا سود وئریم سنده منوم اوغلو ما سود وئر تا که هر ایکسی سی باجی قرداش اولسونلر. اما آنام اوشاغی قوجاغینه آلور اونا سود وئرور اوندان او پری منی قوجاغینه آلور منه سود وئرور اوندان او پری منی گتورور اوز ولایتنه آپارور تا که منی بیوک اولدوم اوندان بنه (منه) دئدی هر وقت که هر مشکلاتون اولسا

بیر آغاج دینه گت (گئت) بر ایگنه آغاجا باتور منی اوراد حاضر
 اولورام منی گتوروب آنامون یاننده یثره قویدی گتدی (گتدی)
 اوندان آتام اوه (اوه) گلدی چوق بیده ماق (بی دماغ) گوردوم
 خبر آلدیم احوالی نقل ایلدی پس منده اول درخت دینه گیتدیم
 اول پری زادن خبر آلدیم اول پری زاد منه دیدی او آده می که
 سیز ایسترسوز زندانده بیر سلیم آدلو واردور که او سر رشته اونون
 باشنه گلوب هیچ کسون باشینه گلمیویدور قایدوب آتام خدمتینه
 گلوب عرض ایلدوم گدوب زندان چقاروب سنون خدمتوه
 گتوردیلر اما حجاج بو سوزدن خوشحال اولوب و یوز دانه
 اشرفی و بیر دست خلعت قیزه ویروب یوله (یولا) سالدی اوندان
 حجاج سلیمدن خبر آلدی که ای جوان هانسی شهرون آدمی سن
 و آدون ندور سلم عرض ایلدی که ای شهریار منده شهر بغداد
 آدمیم آدوم سلیم دور و آتامون آدی عبدالله جواهر فروش دور
 پس حجاج دیدی ای سلیم بیله حکایت بیلرسن که من هم
 آغلیام و هم گولم سلیم دیدیکه ای شهریار منده بو خدمت
 ایچون سنون خدمتوگلمشم پس حجاج دیدیکه ای سلیم اگر بر
 بیله قصه دیه سن منی هم آغلیام و هم گولم بنه (منه) خوش گله
 سنه انعام و خلعت ویرم اوندان سنی مرخص ایده رم گنه اوز

اووه (ائووه) گده سن و اگر خوش گلمیه بیورام سنی گئنه زندانه سالولار. سلیم دیدیکه ای پادشاه او سرگذشته که منوم باشمه گلوپدور نه بر کیمرسه ائشدوب و نه باشنه گلوب و نه گله جاقدور تا که نقل ایدم گوره سن. حجاج بیوردی بیر صندل گتوردیلر پس سلیم قالخوب او صندل اوستنده اوتوردی اوتراندان دیدی ای شهریار منوم آتام بغداد شهرینده جواهر فروشدی که یوز بین یوز بین تومان مالی واریدی اما مندن غیری فرزند ییوخدی اما اول وقت که منی آنادان اولدوم آتام مندن اوتری یوز تومان احسان ایدر و مجموعه اهل بغدادی مهمان ایدر عیش عشرت ایده لر ایلکه (ایله کی) من توم دورت یاشنه یتدوم اوندان منی مسجده قویدیلر تا که بیر نئچه مدت درس اوخودوم و آلتمش کتاب اوخویوب تمام ایتدوم اوندان معلم نئچه علم منه اوگرتدی و هر ایشده ماهر اولدوم اوندان نرد شطرنج و تیرکمان و آداب شمشیربازلیق اوگرندوم اوندان آتوب ورمایه اوگرندیم منده ایله شجاع مردانه اولدوم که هیچ کیسه سنی وجوده گتورمزدیم و بیله قوت لو اولدوم اگر داغه یاپوش سایدوم یئریندن گتورودوم و بیله اولدوم که هیچ کسه منه حریف اولمازدی

چون اون آلتی یاشینه یتدوم آتام منی ایستدی دیدیکه ای اوغول
ایلکه گوردون منی دنیادن گتدوم منی حقمه تاپشور و کنوم
وصیتیم یئرینه یئتور که نئچه وصیتیم وار اول بو که بیرسین
گورسین که بیر خطا الندن چقدی اونی آشکار ایتمه و اوز زادون
قدر منی بلوب شکر خدانی یئرینه یئتور و بیرده بو که قرض
ایتمه نقدر قوتنده وار اما بو سؤزلر دیوب جان تسلیم ایتدی پس
او حرامزاده بو سوزدن آغلادی اما سلیم دیدی ای شهریار اوندان
آتامی دفن ایتدوم و حقنه تاپشوردوم و تعزیه دوتدوم و خیر و
خیرات ویردوم اوندان تن قضایه وردوم او میراث که آتامدان
قالمشدی تمام بیر طرف ایتدوم و نئچه زمانده او مالی بر طرف
ایتدوم اما بو خلائق مالیمی ییردیله و الو داغیتیم ایدیردیله و
نئچه زمان حاله پرشان اولدی و اول رفیقلر که منوم ایله همیشه
اختلاط^{۳۳} ایدردیلر ایلکی منی بو حالدا گوردیلر اوژلرینی مندن
غراغه(قیراغا) چکدیلر آخر امر بیله اولدوم بر فلوسه^{۳۴} محتاج
اولدوم و قاپونی اوزومه باغلادیم هر نه که اجناس واریدی تمام
ساتوب مصرف ایتدوم و داخی بیر زادیم قالمادی و اوچ گون
اوچ گئجه آج قالدوق السمّه زاد دوشمادی و چراغ اوزینه
حسرت قالدوق و گئنه خیال ایتدوم که بو محنتی هاچانا

چکه جگم عوره تیمه دیدیم که سن دور گیت آتان ائوینه تا که من
 بو ائوده اگلنم گورم پرورگار ایشیمه نه صورت وئورر پس
 عوره تیم آغلادی دیدی ای سلیم مگر سن دلو(دلی) دیوانه
 اولوپسن و سن دیرسن من آتام اوینه(ائوینه) گیدیم و سن ائوده
 اگلنه سن دوست دوشمت ایچینه دین آتا ائونه گونده رورسن و
 بیزه عیدور گرک سن بیر ایشه مشغول اوله سن من دیدوم که ای
 عورت منوم ایشم گوهر فروشلق دور گوهریم یوقدور که
 دادستاد^{۳۵} ایدیم القصه عورتیم بنه (منه) دیدیکه خلاق
 سوچکلرسن گئت سو چک من دیدیم ای عورت بس گرک سن
 قناعت ایده سن منده هم گیده رم حمالقہ آله کریم و رحیم دور
 عوریتم دیدیکه بلی من غناعت ایده رم بلکه بوندان بدتر اولماق.
 پس حجاج ملعون بو جوابی ائشدوب گلدی(گولدو) پس آیاغه
 دور منی دیدیم ای شهریار گلیم حمالی چکنمه باغلادیم و بر
 ریسمان گتوروب بازاره گتدیم و حمالر آراسنده اگلندیم اونلار
 منه طعنه سرزنش ایدردیلر منده لاعلاج دیدیم اونلارون طعنه
 سؤزلر منی قبول ایلدوم و شط کنارنده یوک گتوردوم اما هیچ
 گون اولمازدی که بئش اون دیناردن اسکوک منیم الیمه گلسون

اوندان گتوروب عورتیمه وئوردوم و خرج ایدردوک که بيله سرشناس اولدوم که شط^{۳۶} کنارنده داخی هیچ کیمه یوک ویرمزدیلر مندن غیری. پس حمالر منه حسد آپاردیلر پس حجاج بو سوزدن گولدی و چوق خوش گلدی پس ای شهریار شیطان حمالری یولدان چقاروب حمالر قصد ایده لر که منی اولدورر سونرا خون بهای پادشاهه ویرسونلر نئچون بو حمالقه گلدی بیزی روزدن قویدی تمام حمالر بئله بنا قویرلر که بولار یوزدوقوز آدمیلر پس بو حمالر ایچنده بر حمال واریدی آدینه شتر حمال دیردیلر ازبسک (از بس کی) قوتلیدی حمالر بونا بوندان اوترو شتر آد قویمشدیلر شتر حمال بولارده دیر ای حمالر ناحق قتل ائتمک یخشی اولمز و بیرده بیزیم ایشیمز دگول بونا بیر تدبیر ائتمک گرک پس شتر حماله دیرلر که سن بیزیم بوگومز (بویوگوموز) سن هر نئجه که سن دیرسن بیز اونا عمل ایدروک بس شتر حمال دیر که بیز یوز نفر آدموک حمالیک دن چورک ییروق و بو جوان بیزه بیر زبون ایش اتمیویدور تمام خلاق بیلور که بویوک زاده اوغلدور حالا چرخ گردون بيله ایدوب که گلوب حمالیک ایدر که اهل عیال شرمندهسی اولماسون و بیزه نه ائدجکدور اونون ایشی بودورکه چوق یوک گتورور بلکه بیز

اولدوراق پادشاهه خوش گلمه‌یه و بیزلری هلاک ایده اوندان
 نئجه اولور پس حماله دیدیلر که بس بونون علاجی ندور شتر
 حمال دیر که ای جماعت بیز اونا دیروق که سن ائونده اوتور
 بیزه آق‌سقال اول و بیزلر سنه نوکر اولوروق حمالق ائتمه هر
 گونده بیز سنه اون دینار آی‌دا بر دست پوشک^{۳۷} و یروک که سن
 بویوک‌زاده سن بیزیم آریمزا گلور که سن آرخوا یوک گتورسن و
 حمالر ايله مشهور اولاسن پس حمالر بو سوزی قبول ایلدیلر و
 دیرلر حمالر اگر بو معنیه راضی اولدی خوب اگر اولمادی بیز
 گناهی بونمزدان (یوینوموزدان) صالدوق (سالدیق). پس حمالر
 منیم ائومیه گلدیلر و سلام ویردیلر منده تعظیم ایتدوم و یئر
 گوستردیم گچوب اگلندیلر اوندان احوال صوردم که عجب
 منده‌نی یاد اتموسوز پس شتر حمال بنه (منه) دیدیکه ای سلیم
 بیزیم آریمز گلور که سن حمالق ایده سن و سن بیر
 کشینک (کیشینین) اوغلی سن و بیز اونچون گلمشوق که هر
 گونده سنه اون دینار و یروق و هر آیدا بیر دست لباس که سن
 بیزه بوک (بویوک) اولسان و گلوب حمالیک اتمیه‌سن منده
 بوجوابی ائشدوب منت‌خواه بیلوب راضی اولدوم حمالر گدوب

هر گون اون دینار منیم ایچون گتوروردیلر و هر آیدا بیر دست خلعت. اما منده اون دینارون یاروسین ائومه مصرف ایدردیم و یاروسین پسنداز (پس انداز) ایدردیم و بئش وقت نماز قلازیدم الله شکر ایدردیم تا که بیر ایل یاروم بوندان گئچدی اما بغداد ده هر یئمشون تازه نوباری چیق(؟؟؟) سایدی حمالر منیم ایچون آلوب گتوروردیلر. ائومه فرش فروش آلودوم که بر گون بایرامدی که تمام شهر خلقی سیره چخمشدیلر منده هم آیاهه دوروب صهرایه (صحرایه) چقدوم گوردوم خلایق شطته عیش عشرت ایدلر منده هم گلوب بیر گوشده اگلندوم تماشا ایدردیم که ناگاه بر غوغای عظیم بیدار اولدی اما اونی گوردوم که شتر حمال بیر گوپ قوم ایله دولدورمیش و دورد اطرافندن رنجیرلر سالمشیر و اول کوپی چگننه گتورمش و تمام حمالر قباقنجه شهرت ایچون شعرلر اوخیا اوخیا عیش عشرت ایده لر شتر حمال گلدی جسر^{۳۸} اوسته ایاغ قویدی که ناگاه جسرون تخته سی شکست تاپدی. اما اول کوپ شتر حمالون چگنندن دوشدی و حمالر زارزار آغلادی پس منده خیال ایتدوم که شترحمالون یخشی لیگون عوه ضینه که هر گون اون دینار زر منه وئورلر و بیرده کی منیم ضرب دستمی گورمیوبدولر پس یئرمدن قالخوب

اوزومی سویه سالدوم ال اوزادوب شترحمالون کمرندن دوتوب
 دیشره (دیشاری) گتوردوم اما تمام خلایق آفرین ایتدیلر تمام
 حمّالر گلوب منیم آیاغمه دوشدیلر دیدیلر ای سیلم آفرین سنه
 اولسون بو ایشی که سن ایلدون ایکرمی آدم بو ایشی ایده
 بلمزدی اوندان من رخت اسبابیمی جقاروب که سوینی سیخم که
 ناگاه بیر اوزون بویولو کیشی و ازرق چشم^{۳۹} منیم یانومه گلدی
 دیدیکه ای سلیم من دنیانی چوق گیزدوم سنون کیمی پهلوان
 گورمدیم تا کی سؤزنو تمام ایتمه شدی منیم اعضامه لرزه
 دوشدی و ال ایاغیم سوست اولدی بیر باش آغریسی منه عارض
 اولدی آیاغه دوردوم رخت اسبابی گیوب ائومه گتدوم منیم
 ایچون رخت خاب (رخت خواب، یاتاق) سالدیلر منده بیمارلقه
 دوشدوم تازه دن زرد ضعیف اولدوم که گوزلریم چوخورا
 دوشدی گئجه و گوندوز تیتره دوردوم تا مدت بیر ایل یاریم
 بیمارلیق چکدوم اول سیم زر که جمع ایتمشدیم تمام
 تلف (تلف) اولدی و مداریم اونا قالدی گونده حمالر اون دینار
 زر گتوروردیلر اونی خرج ایدردوم داخی منه علاج اولمادی گئنه
 بیر گون حمالرون بیرسی منه پول گتورمشدی منی اول حاليله

گوردی اول شوم چشم گیدر حمالره دیر که عبث عبث یئره
 نچون بو اون دیناری سلیمه ورک اول داخی حمالیک ایده بلمز
 زرد ضعیف اولمش که عورتی آغزینه سو توکر اگر سلیم آیاغیده
 دورلر حمالیق ایده بلمز پس حمالرده اوحمالون سوزینه گیدوب
 داخی منه بر فلوس ویرمدیلر حجاج بو سوزی سلیمدن ائشدوب
 آغلادی اما سلیم دیدی ای شهریار اجناس که ائویمده واریدی
 تمام ساتوب مصرف ایلهدیم تازه دن گئنه بیله اولدو که
 اویمه(ائویمه) هیچ زاد قالمادی و مفلس اولدوم گینه حمالیکه
 گئدیم کی اولدوم و بیله زرد ضعیف اولدوم که بر کوزه سویو
 یئریندن گوتره بلمزدیم اما حق تعالادن اولوم ایستردیم اله
 دوشمزدی تا که بیله اولدوم عوره تیم ائولرده سوال ایدردی
 چورک وئوردیلر تا که گتوروردی معاشمز دولانوردی. پس بیر
 گون ائوده یاتمشدیم فکر خیال ایدردیم و مناجات ایدردیم که
 خداوندا سن عالم سّر والمخقات سن منیم اولکی قوتیم وئر که
 سنون یولندا کافرلر ایله جهاد ایدیم و اوزومی پیغمیر خدمتنده
 اوزومو آق ایدیم اگر اولسم شهید اولام و اگر قالسام روسفید
 اولاجاغام بوفکری ایدردیم یوخی منه غالب اولدی گوردوم بیر
 کیمسه منیم یانومه گلدی نه تماشا ایلدیم گوردوم باشندان آیاغه

یاشیل گئیوب اوزینون نوری عالمی منور ایتمش و عطر
 قوخوسی عالمی دورتمیش و ایکی چکنیدن نور آسمانه یتمیش
 ایله که منیم یانمه یتشدی در حال منی شفا تاپدیم و راحت
 اولدوم و من عرض ایتدوم که ای شهسوار سنه جانم فدا اولسون
 سن کیمن که ستون بدنیم راحت اولدوم و منه بویوردی که ای
 سلیم منه یوز ایگر می دورت مین پیغمبر خاتمی محمد المصطفی
 دیرلر وقتی که منده بوجوابی ائشدوم اوزومی اونون آیاغینه
 سالدوم و دیدیم یا رسول سنه جانم فدا اولسون منده چوق
 بیمارلیق چکمشم منه دعا ایله که بو محتدن^{۴۰} خلاص اولوم پس
 اول حضرت منه دیدی ای سلیم عهدوا وفا ایدرسن که سنه دعا
 ایدیم بو محتدن خلاص اولاسن منده قسم یاد ایتدوم که یا
 رسول الله منده عهدومه وفا ایده رم اما اول حضرت منه دیدی که
 ای سلیم سنه نظر ایتدوم که خانه کعبیه گیده سن که الیای^{۴۱}
 فرنگی قوشون گتوروب که کعبه ائوینی خراب ایتسون و مکّه
 شریفی و کعه نی خراب ایده من سنه فرصت ویردوم تا که
 گیده سن و اونلاری هلاک ایده سن اوندان منه دیدی که آغزون
 آچ من آغیزومی آچدوم او سید کاینات اوز مبارک آغیزونون

سويندن منيم که يوز مين شکرډن شیرين اما بر وقت نه تماشا
ايلدوم که غايت اولدی اما من يوخدان بيدار اولدم گوردوم که
عطر عنبر قوخوسی دنيانی توتمش منده اوز وجودمی سلامت
گوردوم صلوات چوردوم و حق تعالی يه شکر ايتدوم اما نئجه
کی اول کی قوتم وادی گئنه ايله اولدوم حضرت رسول حجتی
ندن اما يا علی دئديم اياغه دوردوم پس حجاج حضرت علی نین
آدین ایشدوب صفتی دوندی و خیال ایتدی که بو سلیم علی
پرست دور اما صباح اولدو اما گئنه نقله مشغول اولدی پس سلیم
دیدي که ای شهریار چونکه **** ائوه گلدی منی
صحت تن درست گوردی منه دیدیکه ای سلیم مکه سنه نظر
اتمیشلر و من دیدوم که ای عورت جناب پیغمبر منه صحت
ویردی و من اول حضرت ايله عهد اتمشم که کعبه گیدیم الیای
فرنگی لشگر گتوروب ایستر کعبه نی خراب ایتسون گیدیم جنگ
ایدیم اگر اولدوم شهید اولمشم اگر اولدوردوم جهاد اتمیشم
گرک سنده اصفهانه گیده سن آتون ائوینده اوتوروب انتظار چکه
سن اگر ساغ اولسام سنون یانواگلم اوندان بیر بیر ايله حلال
حمت ایتدوق عوره تیم زار گریان اولوب اونا تسلی ویروب
ائودن چقوب حلال حمت ایدوب یوله دوشدوم گوردوم غافيله

گیدر اونلار ايله روانه اولدوم اما هيچ زاديم يوخدى كه يولدا
 مصرف ايديم. غافيله خدمت ايدرديم منه خوراك وئورديلر تا
 كه گلوب عرب تپراغينه يئتدوم و بير عرب اوباسينه يئتدوم
 اونلارون اوبالري يول اوستندى قاپو قاپو گداليق ايدرديم تا كه بر
 چادره يئتدوم كه عرب لرون بو كيشى منى گوردى ديدى اى جوان
 سنون آديون سليمدر من دئدوم كه بلى سليم دور پس عرب منيم
 المذن دوتوب ائوه آپاردى منه يخشى (ياخشى) طعام گتوروب
 منده طعام يئيديم اوندان سونرا من ديدوم كه اى عرب سن
 نه بيلدون كه منيم آدم سليم دور پس اول عرب منه دئديكه اى
 سليم بو او و بودولت مال حشم تمام سنون آتان دولتندن دور كه
 منه قالمش اما بير گون منده سنون كيمى گداليق ايدرديم گلوب
 سنون آتان شهرينه يئتدوم گداليق ايده ايده آتان قاپوسينه يئتدوم
 سنون آتان منيم المذن دوتوب ائوه آپاردى و منيم ايچون طعام
 گتوردى تناول ايتدوم اوندان احوال صوردي منده احوالى
 ديدوم اول منه دئدى كه اى عرب چوق فقير ايمش سن آلتى دوه
 و مين قوروش منه وئردى دوهنى و پولى گتوروب يولا دوشدوم
 تا كه بونون يانينه يئتدوم بير پارچه چورك يئوب اونا دعا ايدهرم

پس اوچ گون من قوناق ایتدی و من هم باشمه گلن احوالی اونا
نقل ایتدوم و چوق منیم احوالمه آغلادی اوچ گون اونا مهمان
اولدوم بیردست خلعت و بیر آت بیر دست اسباب و خرجی راه
ویروب منی یوله سالدی کعبه یولنی گوستروب یوله دوشدوم
حق تعالا درگاهنه شکر ایتدوم که ناگاه یاقش (یاغیش) یاغدی و
یئل طوفان ایتدی و دنیا ظلمات اولدی من واهمه ایتدوم یولی
ایتردوم و صحراده دولانوردوم و یولی آختاروردوم و حق تعالا
درگاهنه مناجات ایدردوم اوچ گون اوچ گنجه یول گیدوم که
ناگاه بر قلعه یانینه یئتدوم اما ایلکی قلعه یانینه یئتشدوم خوشحال
اولدوم و شکر پروردگارون یئرینه ییتردوم دیدیمکه الحمدولله که
آبادنلقه یئتدوم اما چوق اوجا قلعه‌یدی اّمّا دیده‌بان باخاردی که
گورسن قافله گلور یا یوخ ایله که منی گوردی خوش حال
اولدی و بوکلرینه (یویوکلرینه) خبر آپاردی که بیر سواره قلعه
طرفینه گلور اّمّا سلیم دیدی که ای شهریار من تماشا ایدردوم
ناگاه گوردم که قلعه نون قاپوسی آچلدی و آل رنگی قلعه‌دن
دیشاری چخدی و هر بیری بیر دیو کمی چون من اونلاری
گوردوم متحیر اولدوم و ال آپاردوم شمشیر چکدیم و اونلار ایله
جنگ ائتدوم حق تعالی توفیق وئردی بیرسن هلاک ایتدوم و

باقی سی قاچدی و بوکلرینه خبر آپاردیلر و بوکلری (بویوکلری) قطران زنگی یمش پس قطران زنگی^{۴۲} غضبه گلوب آیاغه دوروپ آتینه سوار اولوپ که ناگاه قلعه دن یوز زنگی ایله چخدی منم ایله جنگ ایتدی قضا را منیم آتومون آیاغی بر سوراخه گیردی من آتدن یخلدوم و دورت (دورد) اطرافدن توکولوب منی تودیلر (دویدولر) ال آیاغمی باغلا دیلر و قلعه ایچینه آپاردیلر و *** اولدورسونر و منیم آتیمی یئسونلر اما من زار زار آغلاردم اما زنگی لردن بوکی که قطران زنگی ایدی و قوی هیگل پهلواندی بیوردی که منی زندانه سالدیلر که بیر گون آتیمی کباب ایدوب یئسونلر اما زندانده زنجیر آلتنده زار زار آغلاردوم اما قضا را عرب پادشاهنین قیزنی زنگی لر گتورمشیدی که گئجه و گوندوز اونلاره شراب وئردی اما او گئجه زنگی لر نصف شب اولنجه شراب ایشدیلر که تمام مست اولدیلر اما اول قیز منیم یانمه گلدی قاپونی آچدی ایچری گیردی گوردیکه من زار زار آغلارم و منه دیدی که ای سلیم هارا آدمی سن و هانس طرفه گیدسن که بو زنگی لر سنی گرفتار ایتدیلر اما سلیم دیر گوردوم که بر دختر دور که هیچ چرخ کبود آلتنده همتای یوخدور پس

سلیم دیدی که ای ماه روینده بلایه گرفتار اولدوم که سن بو
 مکانده نیلرسن اّما اول قیز منه دیدی که ای سلیم منم آتام عرب
 پادشاهدور پس بیر گون بو زنگی لر بیزیم ایلمز اوسته توکلایلر
 که تمام اولدرایلر ومبنه عاشق اولدیلر و بو مکانه گتوردیلر که
 مدت آلتی ایلدور که بونلارن النده گرفتارم پس سلیم اولدن تا
 آخره هر نه که باشنه گلمشدی اول قیزه نقل ایتدوم اّما اول قیزون
 منه رحمی گلوب دیدی که صباح سنی اولدرلر اما منده حضرت
 رسول بولنده بو بابده بر چاره ایلرم اما اول ماهرو آياغه دوروب
 گیدوب بر کمندگتوروب منیم بلیمه باغلدی و دیدی که ای سلیم
 من سنی بو بلادن قورتاردوم گرک سنده منی خانه کعبه ده دعا
 دیده سن که حق تعلا منی بو زنگی لردن الندن خلاص ایتسون اّما
 نقدر جهدون وار یول گیت اما منی قلعنین برجینه گتوردی و
 کمند بلیمه باغلادی و بر قدر نان منه ویردی آتدن قلعه آتاغه
 سالائوب دیدی دورمه قاج نقدر فرصت الده وار اما منده وداع
 ایتدوم و اتکمی بلمه محکم ایندوم اّما گئجه وقتی اوز منی بیابانه
 قویدوم یول کتدوم جان حولندن بیله یول گیدردوم که داش
 آياغمی پاره پاره ایتدی و قان روان اولدی اما اول گئجه یول
 گتدوم اول نان کباب که قیز ویرمشدی قورتلدی و داخی یول

گتمکه قرارم قالمادی و سوسوزلیق منه غالب اولدی که بی تاب اولدوم پس حجاج بوجوابی سلیمدن ائششدوب آغلادی سلیم دیدی ای شهریار ناگاه گوردوم بیر میشه گوروندی پس اول میشه نون یانینه گیتدوم دورت اطرافینه باخوب گوردوم که بیر آغاج گورونور بلدوم که آب وار دور تا که اوزومی بر نوعلیه آغاج یانینه یتوردوم پس بیر هولناک سو ایچدوم بیهوش اولدوم یخلدوم اوندان صونکره (سونرا) هوشه گلوب گوزومی آچوب گوردوم بیر نئچه سوداگر بوراده دوشوپدولر اما بر کمسه منیم باشمی دیزی اوسته آلوب بنه تسلی ورور منده آیاغه دوردوم اوزومی اول جوانون آیاغینه سالدوم اوندان اول جوان مندن احوال صوردی که ای جوان سن بوراده نیلرسن و هانسی طرفه گیدرسن و منده دیدوم که ای جوان منیم طاقتم یوخدور که سنه جواب ویریم پس اول جوان بویوردی منه زاد^{۴۳} گتوردیلر من تناول ایتدوم قارتمی دویوردوم اوندان بنه دیدی که ای جوان احوالوی منه نقل ائت من دیدوم ای جوان یولانا جدا ایدیم یولی ایتردوم ایسترم کعبه جانبینه گیدیم که جناب پیغمبر منه امر ایتمش که سیز هانسی جانبه گیده رسوز اما سوداگر پیغمبر آدین

ائشیدی صلوات چوردی آندان منه دیدی که ای جوان بیزلر
 شامدن گلمشوق هندوستان جانبنه گیدروق، که ایکی منزله و من
 سنینه یولداشوق (یولداشلیق) آندن یوله سالوق او گئجه ارآده
 (اورادا) قالدیلر (قالدیلا) تا که صباح اولدی کوچدیلر ایکی
 گون منده اونلر ایله همراه اولوب یول گیدوق اّما ایکی گوندن
 صنکره (سونرا) کعبه یولینه یتدوغ (یتدوق) خاجلر منه دیدیلر
 منده اونلاری وداع ایتدوم یوله دوشدوم تا که منزل به منزل یول
 خرجی راه گتدوم که ناگاه بیر قدر عرب منه توش گلدی و منی
 اورتایه (اورتایا) آلدیلر و گرفتار ایدوب قولاریمی باغلانوب اوز
 بوکلری (بویوکلری) یانینه آپاردیلر اّما بوکلری گوردی که منده
 جوانم رحم ایدوب اولدورمدی اّما برهنه ایتدیلر منیم شلوارم
 دبین آیاغمدن چقرتدیلر و برهنه اولدوغمی سبب بلوب اوراده
 دورمادیم قاچدوم اّما حجاج بو سوزی ائشیدوب قاقا چکوب
 گلدی (گولدی) سلیم دیدی که ای شهریار چونکی منی برهنه
 ایتدیلر اّما عربلر منه بیر کهنه کلاه باشمه قویدیلر و بیر کهنه
 پلاس ویردیلر اونیه بدنیمی پنهان ایلدم اول حال ایله تشنه و آج
 یوله دوشدوم منزل به منزل گلوب ایگرمی گوندن صورنکره
 (سونرا) کعبیه یتشدوم اول وقت یتشدوم که اشرف کعبه جنگ

ایتمشدی و الیای فرنگی دن شکست تایمشدی قاچوپ گلوب
 آرخاصنی شهره ویرمشدی و هر ایکی لشکر بیریرینه مقابل
 دوشدی اول وقت که من یتشدوم بیله گرسنه اولمشدوم که
 آجلقدان قولاغم ایشتمزدی قضا را اشرف کعبه بیورمشدی که هر
 کیم کاسب ایدی شهردن چقدیلر و رخصت ویرمشدی که
 شهروند دشره چقون منده شهر ایچینه گلدوم نقدر دولاندوم بیر
 زاد الیمه دوشمدی که تناول ایدم میدانه گلدوم گوردوم که بیر
 آت اولمش پس ایرلو گیدوب اول آتین آتندن بیر پاره کسدوم
 گتورب بیر گوشده اگلندم و بیر پاره خارخاشاک یقدوم اود
 یاندوردوم اول اتلری کباب ایدوب تناول ایتدوم و قارنیمی
 دویردوم گلوب میدانین بر کوشسنده دوردوم و تماشا ایدرودوم
 ناگاه گوردوم فرنگین لشگرندن بیر شخص میدانه گلوب میدانه
 آنتی جولانه گتوردی اندان بیر دست نیزه بازلیق ایتدی و اونین
 ادینه فرطوس^{۴۴} فرنگی دیردیلر فرطوس فرنگی مبارز طلب
 ایتدی که اسلام لشگرندن بیر جوان النده نیزه بیله نهیب اوروب
 میدانه گلدی و اشرفه باش اندوروب رخصت^{۴۵} ایستدی اندن
 اشرف رخصت ویردی اول میدانده فرطوس فرنگیه مقابل دوردی

و بیر نئچه حمله آرالرنده رداولدی فرطوس فرتگی اول جوانی شهید ایتدی پس اشرف بیدماغ اولوب گئنه بیر جوان اسلام لشگرندن چخوب فرطوسه مقابل دوردی اول کافر اونیده شهید ایتدی و اسلام لشگری اول کافردن گوزلری قورخدی و دخی کیمسه میدانه گیتمدی اما روایلر نقل ایتمشلر که سلیم دیر اشرف یاننه گلدی و دعا ثنا یئرینه یتوردوم و عرض ایتدوم که ای شهریار منه رخصت ویر و بیر دست اسباب و بیر آت منه ویر که دمار روزگار بو کافرلردن گوتیرم که بن مسلمانلرون قانین آلیم پس اشرف کعبه بو جوابی مندن ایشتدی و بیوردی که منی وئردلر منده آتدن چقرتدیلر و دیدیلر که ای بی دولت رخت پالتاروی قومارخانده قوماره اوتوزدون که حالا جان هولندن استرسن که آت اسبابی آلوب گوتوروب قاچاسان من بو جوابی ایشیتدون زارزار آغلاردوم که یا علی سن منیم باغلو قاپومی اوزومه آچ که من بیر کافرلردن جهنمه واصل ایدوم چون حجاج علی آدین ایشیتدی اعضا تند لرزه دوشدی و دنقوزه^۶ دوندی و رنگ اوزوندن قاجوب خیال ایتدی که سلیم حکایتین تمام ایتسون اوندان سلیمی بیر قصاص ایله هلاک ایتسم که عالمه عبرت اولسون الله اول ملعونه لعنت ایله سون پس سلیم دیدی ای

شهریار اول کافر نقدر مبارز طلب ایتدی هیچ کیمسه میدان
گلمدی اسلام لشکرندن اشرفون بیر قرداشی اوغلی واریدی آدینه
ابراهیم دیردی لر آقا سنین شهید ایتمیشلر اما ابراهیم بیر جوان
نورسیدی^{۴۷} خوش صورت جوانیدی دعوا گونده بین آدهمه برابر
گلوردی ابراهیم آتینه مهمیز اوروب میدان گلدی عموسی
برابرینده یئر اوپوب رخصت استدی که ای عموی مهربان منه
رخصت ویر که مسلمان لرون قانین بو کافرلردن آلیم پس اشرف
دیددی که ای ابراهیم آتان داغی جگریمدن چیقمامیش سن
ایسترسن تازده دن داغ جگریمه قویاسن گیت یئرینده اگلن پس
ابراهیم قایتدی منده گینه همان پالاز چگنمه و کهنه کلاه باشمدا
اول دسته چوب المده اشرف یانینه گلدوم عرض ایتدیم که ای
شهریار یوز بین آدم سنون دولتندن آت میمش و اسباب گیمش
منه بیر دست اسباب ویر میدان گیدیم بو کافرلر ایله جنگ ایدیم
بو مسلمانلرون قانین آلیم اما اشرف دیددی بو لوطی قومار بازی
منیم باشمدا آچون پس منه یامان دیدیلر میداندن منی قودیلر اما
فرطوس فرنگی مبارز طلب ایتدی کیمسه میدان گلمدی اما
ابراهیم گینه عموسی اشرف یانینه گلوب دیددی ای عموی مهربان

بنه رخصت ویر تا که بو کافرلردن بو شهید اولانلرون قانین آلیم
 اما اشرف دیدی که ای ابراهیم منیم اوز عموم اوزمه بسدور سنده
 تازه داغ منیم داغمون اوستنه قویما پس ابراهیم دیدی که ای
 عمومی مهربانم قایده یوخدور گرک رخصت ویره سن پس
 اشرف دیدی که ای ابراهیم گیت سنی الله تاپشوردوم پس اشرف
 کعبه طره‌فینه باش آچوب ال دعایه گتوردی مناجا(مناجات)
 ایدوب خلایق تمام آمین دیدیلر اوندان بیر دعای خیر ابراهیمون
 حقینده ایدوب اشرف ابراهیمون یوزندن بوسه ایدوب رخصت
 ویردی پس ابراهیم آت صالوب میدانہ گلدی فرطوس اوستنه
 گلوب قلج چکوب پس فرطوس سپر باشینه چکوب ابراهیم
 قلجی بیله اوردی که ارادن ایکی پاره اولدی یئره دوشدی اوندان
 آتوب باشین بدنندن جدا ایدوب گتوردی عموسی اشرف یاننده
 یئره قویدی پس اسلام لشگری شاه اولدیلر پس اشرف دوروب
 ابراهیمون اوزوندن و گوزوندن بوسه ایدی و خلعت وروب
 نوازش ایتدی دیدیکه ای فرزند آتون (آتانین) قانین آلدون ابراهیم
 گینه میدانہ گلدی اول گون نقدر فرنگی میدانہ گلدی ابراهیم
 هلاک ایتدی اما فرنگی لرون گوزی قورخدی داخی بیر کیمسه
 میدانہ گلمدی پس الیای فرنگی بیوردی طبل آسایش اوردیلر اول

گون داخی جنگ اولمادی هر ایکی لشگر بیر بیریندن آیرلدیلر اما فرطوس فرنگنون نعشین الیای فرنگی یانینه آپاردیلر پس ایلائی فرنگی ابراهیمون ضرب دستینه و قلج اورماغنه تحسین گتوروب و فرطوس فرنگدن اوترو چوق(چوخ) آغلادی اوندان الیای فرنگی قسم یاد ایتدی که صباح من میدانہ گیدیم فرطوس اولدورهنه بیر گوشمال^۸ ویریم که سالها سال دستانلرده نقل اتسونلر و لشگری اسلامی زیر و زبر ایدیم در حال بیوردی ناقوس لر الیاس فرنگی آدینه چالدیلر پس لشگری اسلام اشدیلر صباح الیای فرنگی میدانہ گله جاغدور تمام گریان اولدیلر و بیر بیر ایله حالشدیلر که بیز الیای فرنگی الندن خلاص اوله بلمنوق پس اولگئجه (اول گئجه) صباح اولدی گون چقدی هر ایکی لشگر اوز صف کارزاره قویدیلر بو طرفدن ابراهیم میدانہ گلوب دوردی انتظار چکردی که یارب کیم میدانہ گلجکدور که ناگاه گوردیلر که الیای فرنگی میدانہ گلدی نعره چکوب که ای اشرف کعبه اوزون میدانہ گل و یا اول کمسنی میدانہ گوندرکه فرطوس هلاک ایتدی پس ابراهیم نوجوان بوجوابی اشدوب و آت سچر الوب عموسی یانینه گلوب دیدیکه ای عموی مهربان بنه رخصت

میدان ویر تا که میدانه گیدیم تا که الیای فرنگی ایله جنگ ایدیم
و حق تعالی عنایتله اونى هلاک ایدوم و جهمنه واصل ایدیم
اشرف دیدی ای فرزند الیای فرنگی اونلاره بنزه مز و انون عهده
سندن هیچ کیمسه گله بيلمز و سن شهید ایدر ابراهیم دیدیکه ای
عمو پس من خلاقیمه تاپشور که من گیدوب بو ظالم ایله جنگ
ایدیم. پس اشرف ال دعایه گتوروب دعا ایلدی اوندان ابراهیم
عموسنین الین اوپوب و حلالیق ایدوب آت سالوب میدانه گلدی
و الیای فرنگی مقابل دوردی پس الیای فرنگی بر جوان نورسیده
گوروب نعره چکوب میدانه گلدی دیدی که ای جوان عرب سن
کیمسن و هانسی قبله آدمی سن و آدن ندور پس ابراهیم دیدیکه
ای ملعون منده همان شخصم که فرطوسی جهنمه گوندروم
انشالله سنده اونا یتورم که جهنمه سنون انتظارون چکیر پس
چون الیای فرنگی بو جوابی ائشدوب غضبناک اولوب دیدیکه
ای عرب من سنی گوکده آختاردردوم یئرده الیمه دوشوبسن گل
گوریم نه کاره سن پس هر ایکی سی جنگه گیردیلهر پس نئجه
(نئجه) حمله آرالینده رد بدل اولوب اوندان الیای فرنگی قلع
چکوب ابراهیم اوسته گلدی پس ابراهیم قلخان باشینه چکوب
اوزین قالخان آلتندا پنهان ایلدی کی الیای فرنگی قلع ابراهیمون

باشنه اوردی که قلخان ارادن ایکی پاره اولوب ابراهیم ارادن
ایکی پاره ایدوب آت اوسندن یئره دوشدی شیون اسلام
لشگردن بلند اولدی پس الیای فرنگی استردی که آتندن انوب
ابراهیمون باشنی کسه ناگاه اشرف آت لچه آتوب ابراهیمون
نعشین گتوروب چارده قویدی اوندان تخت روانه قویوب شهره
گوتدردی پس گینه صف چکوب الیای فرنگیه برابر دوردیلر
الیای فرنگی گئنه مبارز ایستدی لشگری اسلامدن بیر عرب میدان
گلدی او ظالم اوندا شهید ایلدی اما بیر داخی میدان گلدی اوندا
شهید ایتدیلر بس او ملعون اون ایکی آدم اسلامدان شهید ایلدی
تمام اسلام لشگری اوندان قورخوب پس الیای فرنگی صف
برابرینه گلوب نعره چکدی که ای شریف یا اوزن میدان گل و یا
مبارز بنه گوندر پی من بو جوابی ائشدون دیدوم یا رسول امان
منه فرج عطا ایله گئنه شریف یانینه گیتدوم دیدوم که ای شریف
بنه جناب پیغمبر نظر ایدوب بورایه گوندرمیشین منه بیر آت ویر
بو کافرلرون غنیمی بنم پس اشرف منی گوروب خشم ایله
دیدیکه بو لوطی قمار بازه بیر آت ویرون و منون باشمدن آچون
که بو لوطونون اجلی یتشوپدور اما منه بیر آت گتوردیلر چوق

لاغر که اون گونده دوقوز آغاج یول گیدردی و بیر کمان شکسته و بیر اوخ ویردیلر پیکانی یوخدی داخی بیر اوزگه اسباب ویرمدیلر و بیر پاره منه یمان دیدیلر که سن نه بلا اولدون بیزیم جانیمزه که سنین اجلنک (اجلین) یتوشبدور پس منه بو جوابی ایشتدوم زارزار آغلادوم بهر حال میدانه روزانه اولدوم دیدوم که یا رسول الله سن منه نصر (نظر) ایدوب بو طرفه گوندرمیش سن منه فرصت ور که الیای فرنگکنون (فرنگینین) آت اسبابی منه نصیب اولسون اول لاغر آتیه اوزمی میدانه یتوردوم و همان دست چوب المده واریدی و اول کلاه کهنه باشمدا و اول پلاس کهنه چکنمده میدانه روانه اولدو و ایکی لشگر گوردیلر که اول لاغر آت آتمده و دست چوب المده بو اسباب ایله میدان گیردوم تمام خندان اولوب گلدیلر و فرنگی لشگری دیردی که اشرف لشگرینی گوزی قورخمش بو مرتبه بو دیوانی میدانه گوندرمیش اما حجاج علیه لعنه بو سوزندن خندان اولوب پس سلیم دیدی که ای شهریار بونو بئله گدوم آت سالدوم که الیای فرنگیه برابر گلیم که ناگاه اول لاغر آت یخیلدی و داخی یثره دوشدوم اما ایلکه الیای فرنگی منی بو حالیه گوردی گلماقدان آز قالدی هلاک اوله و منه دیدی که بارک الله ای دیوانه ایزیون

گلکه بوگون اون ایکی آدمی اولدورمشم اونلارین رخت اسبابی
 سنه باغیشلادیم آپار گت اما منده بو سوزی الیای فرنگیدن
 ایشیدون دیدوم که ای کافر حرامزده من گلمشم که سنین آت
 اسبابین آلوب اگنیمه گیم و سنین لشگرون ایله جنگ ایدم و
 سنده هلاک ایدیم و بو مسلمانلاری قورتاریم و دمار روزگار
 سیزون اوزیم پس او کافر بو سوزی ایشدوب قاه قاه گولدی
 دیدی ای دیوانه سن پیاده سن من سواره اگرم آت سیچرادیم سن
 آت آیاغی آلتنده قالورسان من دیدیم ای کافر سن دیلون باغلا
 الون آچ تا که گوریم نه کاره سن پس او ملعون غضبلندی و
 نیزه سین منه حواله ایتدی پس من ال اوزادوم یاشوب قوت ایتدم
 یا علی دیدیوم نیزه الندن آلدون بلکه سینه سینه اورودم بیر
 عرش (آرش) دالوسندن چقدی اما گینه یاعلی دیوب قوت ایدوب
 گتوروب آتندن یثره اوردوم خنجرین بلیندن چکدوم باشین
 کسدوم آته سوار اولدوم و اسبابلربن گیوب باشین جدایه
 گچروب اشرف قولوقینه گتوردوم اشرف اونی گورجک منون
 آیاغیمه دوشدی بو سفر ایناندی که حضرت منه نظر ایدوپدور
 پس منه دیدی ای بارک الله اوزون آغ اولسون ابراهیم قانین

آلدون ای جوان ایشونده مردانه اول و فرصت دوشمنه وئیرمه و منه دلدارلیک ویردی پس منده گینه زوغمدن (ذوقومدان) میدانده گلدوم مبارز طلب ایتدوم بو نوبت الیای فرنگنون قرداشی میدانده گلدی آت سالوب منیم اوستومه گلدی من گئنه اونده هلاک ایتدوم و اوندا باشین کسوب آت اسبابین گتوروب اشرف خدمتینه گتوردوم پس اشرف خوشحال اولدی منه آفرین ایدوب و من گئنه میدانده گیتدوم مبارز طلب ایتدوم هر کیم منیم میدانم گلوردی هلاک ایدردیم اول گون قرق(قیرخ) بئش کافر جهنمه واصل ایتدوم اما کیمسه داخی منیم میدانمه گلمدی پس طبل آسایش اوردیلر هر ایکی لشگر بیر بیرندن آیرلدی هر کس اوز آرامگاهی نه گیتدی اما هر ایکی لشگر منه تحسین ایتدیلر پس اشرف کعبه یئنه آفرین ایتدی و منیم ایچون ضیافت ایتدی و منه دلدارلیق ویروردی او گئجه صباح اولدی و من گئنه آته سوار اولدوم میدانده گیتدوم مبارز ایستدوم فرنگلر قورخوب منیم میدانده گلمدیلر اولگون اکندی(ایکیندی) اولدی میدانده دوردوم هر چند مبارز استدوم کیمسه گلمدی آخر اشرف کعبه منی چاغروب دیدیکه ای سلیم قاییت که صباح آدم گونده روم که بیزیم ایله صلح ایتسونلر و یوز بین لمان(؟؟) بیزه ویرسونلر پس من

قایدوب اشرف یانینه گلدوم اما الیای فرنگی‌نون بیر قارداش
 قالمشدی که آدینه هرقل^{۴۹} دیردیلر او لشکره صاحب اولمشدی
 پس فرنگلر دیلر که ای هرقل سن بیزم سرداریمز سن بو ایشه
 بیر تدارک ایله که بیر جوان بقدادی (بغدادی) گله سنون ایکی
 قرداشون اولدوره و بیزلرده اونون عهده سندن گله‌ییمنوق اوندان
 اشرف بیزدن خزانه ایستر یا اونا باج خراج ویره‌لیم و یا اوزون
 میدانه گیت جنگ ایله پس هرقل دیر که تدبیر بودورکه بو گئجه
 میدانه گلور مبارز طلب ایدر و بیزدن بیر آدم میدانه گئت سون تا
 که آهسته آهسته اول جوانی اول قومی باشینه چکسون که گلوب
 اول چاه باشینه یتنده قاجشون اول جوان قوار اول قویویا دوشر
 اونی دوتوب هلاک ایده‌روک یوخسه بو جوان اون گون اسلام
 لشکرده قالسا بیزلری تمام هلاک ایدر مصلحت بيله گوروب
 گئجه وقتی میدانه بیر نیچه چاه قازالر که هیچ کیمسه خبردار
 اولماز اما چون ثباح (صبح) اولدی هر ایکی لشگر سوار اولوب
 صف چکوب بیر بیرینون برابرینده دوردیلر و من داخی اسباب
 گیوب میدانه گلدوم که ناگاه گوردوم بیر جوان فرنگی آت
 سالوب میدانه گلدی اسلام لشگرینه فوش (فحش) دیه دیه پس

من اول فرنگی اوسته نعره چکدم که ای حرامزاده نچون دونن
 میدانه گلمدون که من ایکنیدی اولنجه میدانه دوردوم مبارز
 ایستدوم هیچ کم (کیم) منیم میدانمه گلمدی ایندی ایت مگر
 حوررسن پس من آت سالوب اونون اوستنه گتدوم او حرامزاده
 گرو قایندی پس نقدر من ایره لوگتیدم اول قاجدی منه یمان دییه
 دییه گرو چکلردی تا که من اول چاهون یانینه گیتدوم که ناگاه
 آی سوردوم آت قوییه دوشدی پس لشگر خلقی توکلوب منی
 دوتدیلر و قولاریمی باغلادیلر حریقیل (هرقیل) فرنگی یانینه
 آپاردیلر اما چون حریقیل منی گوروب شاد اولدی اما روم فرنگ
 بوکلر (بویوکلری) حرقیله (هرقیل) دیدیلر که بو جوانی اولدور
 حریقیل دیدیکه خیر اولدور منم حیف دور بکله بونی دینندن
 دونده رلیم و بیزم دینه گتوره لیم یخشی سرداردور و بیزیم لشگره
 آرخا اولور پس حریقیل بویوردی من بیر چپلاق دویه (دوهیه)
 باغلادیلر و عمودیه^{۵۰} شهرینه گوندردیلر که پادشاه زندانه
 سالسون اما نه تماشا ایلدوم ناگاه گوردوم منی اوچ یوز آدم
 مسلمانردن زندانه سالمشر پس گتوروب بوینمه زنجیر پالهنک^{۵۱}
 اوروب زندانه صالدیلر (سالدیلار) اما بیر نئچه گوندن صورنا
 فرتگ لشگری گرو قایتدیلر و عمویده شهرینه گلدیلر پس حریقیل

گلوب اوز یئرنده قرار دوتدی اوندان منیم احوالمی صورتی
 کهاول جوان بغدادی نجه اولدی دیدیلر که زندانه سالمشوق پس
 هرقل بیر نئچه آدم منیم یانمه گوندردی آدملر گلوب منیم آدمی
 سوروشدیلر اوندان منه دیدیلر که ای جوان هیچ بیلمدون که
 هرقله نیلدون ایکی قرداشین هلاک ایتدون و لشکرین قیردون
 اگر هرقل سنی اولدورسه سنون اتوی قازان ایچینده قینته و
 سوموکلرون ایتلره ویرسه حالا اورگی تسلی تاپمز منه دیدیلر
 گرک دینوندن دونه سن و مصحف^{۵۲} یاندوراسن و دونقوز اتی
 ایه سن و نئچه مسلمان اولدورسن و منه سجده ایده سن و دیلون
 ایله دئیسن که من دینمدن دوندوم عیسی دینه گلدوم تا که روم
 پادشاهی سنی سردار ایتسون و تمام سردارلره بوک (بویوک)
 ایتسون اما من بو جوابی ایشدوم دنیا باشمه ظلمات اولدی و منیم
 گوزوم گورمدی من دیدوم که اگر دونیانون مالین تمام منه ویره لر
 منی دینمدن دونمرم اما چون فرنگلر بو جوابی مندن ائشدیلر
 واروب حرقیله خبر آپاردیلر دیدیلر ای شهریار هر چند نصحت
 ایلدوک قبول ایتمدیلر گرک هلاک ایده سن اونون اتین ایتلره
 ویره سن گرک بیر نئچه آدمه عبرت اولسون پس پادشاه بویورور

که او جوانه سو و چورک ویرمیون تا که هلاک اولسون القصه بیر هفته منه سو و چورک ویرمدیلر تشنه‌لیک‌دن بی طاقت اولدوم اما چونکه صباح اولدی ایکی رکعت نماز قلدوم پروردگار درگاهنه مناجات ایدوب قران اوخوردوم حق تعالی منه بیر آواز ویرمشدی که قران اوخویاندا خلائق منیم تماشامه دوراردیلر قضا را بیر گون من بانگ نماز دیدوم بیلدم پادشاهون عماره‌تی زندانون دالوسیمش ایله که من اشهدوان لاله اله الله دیدوم که ناگاه هرقل منیم اوازیمی اشدوب یوخودان بیدار اولور خشمه گلور و دیر گیدون گورون بو صدا هارادان گلور دوتون اولدورون که ناگاه بیر شخص گلدی زندانبانن خبر آلدی که بو صدا کیمون دور که پادشاه بویوردی بو صدا صاحبی گرک اولدورسن پس زندانبان ایچرو گلور یانینده بیر عمود منیم باشمه اوریدی که بینوم باشیم پارلیندی من اوزومدن گیدوب یخلدوم پس او وگدوزنا حجاج بو جوابی اشدنده زار زار آغلادی اوندان سلیم دیدی ای شهریار زندان بان خیال ایتدی که بس بن اولمشم واروب عرض ایتدی که او جوانی هلاک ایتدوم پس زنداندا اولان جماعت‌لر منیم احوالمه زارزار آغلاردیلر پس گلوب منیم باشمی خونین بند ایتدیلر و من اوزومه گتوردیلر منه دیدیلر که

ای جوان مگر دیوانه اولوبسن که عمودیه حصارنده و ملک رومون الینده گرفتار اولورسن بو مضمون قران اوخورسان و اوز جانوا رحمن گلمز مگر اوزوندن بیزار اولوبسن پس من دیدوم که اولمک بیلہ یخشدور که نماز اوستنده شهید ایده‌لر اوندان منه دیدیلر که ای جوان اول زندابان (زندان بان) که سنه عمود اوردی هیچ کیمسه اونون عمودندن خلاص اوله بیلمز دی بو ایش الله طرفندن ایدی بس بیر کیمسه گیدر زندان بانه خبر آپارور که اول جوانه که سن عمود اوردون اولمیویدور ساغدور پس زندانبان بو جوابی ایشدوب گلدی دید اگر منی جانی اولسه که او زخمدن هلاک اولور پس ای شهریار ایله که گون جقدی من گلوب قاپو اوکونده (اونونده) دوردوم و باشمون آزاری شدت ایلدی گوزوم داخی هیچ کیمی گورمزدی اول گون اول گئجه کچوب ایلکه صباح اولدی گئنه گئجه اولدی حالم بیر آز یخشی اولدی ال دعایه گتوروب مناجات ایتدوم که پاک پروردگارا بنو احوالیم سنه ظاهر دور سندن توفیق استرم گرک من بو بلادن نجات ویره سن پس همان ساعت یوخی منه غالب اولدی یوخودا جناب پیغمبری یوخودا گوردوم و اوزومی اونون ایاغینه سالدوم عرض

ایتدوم که یا رسول خدا احوالمی گورورسن منه گرک توفیق
وئرهسن بو بلادن خلاص اولام سنون شفاعتون ایله پس رسول
خدا منه بویوردی که ای سلیم وفادار غم چکمه هر نکه من
دیدوم یئرینه یتوردون بارکالله اوزون آق اولسون بلمش اول که
سنون عمرون تمام اولمیوب نهایت حق تعالی سنون آنوا (آنلینا)
چوق بلالر یازوب اما مغربدن تا مشرقه وین تمام عالم جمع
اولسا سنی اولدوره بیلمز استرسن که بو بلادن خلاص اولهسن
صبحا گون چقیر یسن (یاسین) اوخو گلسن که تمام زنجیرلرون
پاره لنور اوندان دیشره چیق که هیچ قاپو سنون اوزوه باغلانمز
اوندان منه دیدیکه آغزون آچ منی آغزومی آچدوم همان آب
شربتدن منیم آغزیمه سالدی من تن دوروست اولدوم پس
یوخودان بیدار اولدوم و جمله اعضای تن دوردست گوردوم و
منده زنجیرلریم آچلدی ال باشمی آپاردوم باشمی سلامت
گوردوم حضرت رسولون اعجازینه شکر ایتدوم اول مسلمانلر که
منیم یانم دیدیلر دیدوم که منیم ایله یولداش اولورسوز که سیزون
بندوزی گتوروم بو زندان ایچندن چقوب گیده لیم پس اونلار بنه
دیدیلر که ای سلیم هیچ کم بو عمودیه شهرندن خلاص اول بلمز
پس من ایاغه دوردوم اونلارده دیدیوم که سیزی پروردگاره

تاپشوردوم پس سوره یسن اوخویوب قاپویه گلدوم قاپو آچلدی
 دیشره چقدوم گوردوم تمام قاپولر آچلدی تا که آخرمجی قاپویه
 یتدوم گوردوم اول زندابان که منه عمود اورمشدی همان عمود
 یاننده قویوب عمودی گوتوردوم دیدوم که ای حرامزاده عمندی
 ایله اوزمارلر پس عمودی کله سندن ایله اوردوم که باشی
 خمر(خمیر) کمی(کیمی) نرم اولدی جانی جهنمه واصل اولدی و
 بیر داخی سینه سندن اوردوم بدهنی خوردخام اولدی پس قاپو
 آچدوم ایرهلو گندوم گوردوم که یوز آدم ساغلو صولو (سوللو)
 یاتمشلر پس سوره یسن(یاسین) اوخودوم پیغمرون اعجازندن
 هیچ کیمسه او یانمادی تا که گیدردوم حصاره یتدوم گوردوم باش
 گنبد دواره چکمش و یدی(یددی) قاپوسی وار تمام باغلو اما
 اول حصاره دورت یوز آدم یاتمش که اول حصاردون دورت
 یوز کشیکچی سی وار پس من سوره مبارکی اوخویه اوخویه
 قاپولرون بیرسین آچدوم که اونلارون هیچ بیرسی خبردار
 اولمادی قابودان چیقودوم بیر یول گوردوم اول یولی دوتوب
 گیتدوم تا که اول گئجه صبح اولنجه یول گیتدوم که بئش آلی
 آغاج یول گتمشدم که ناگاه صبح آچلدی گوردوم که

صول(سول) طرفده بیر داغ گورونور پس اوز دوتوب اول داغ
 طرفینه گیتدوم تا که یوز بین ریاضت ایله اوزومی اول داغه
 یتوردوم اول داغدا دولانوردوم و یول آختاردردوم که ناگاه بیر
 مقاره^{۵۳} گوردوم اول مقاره قاپوسینه یتشدوم گوردوم بیر آدم
 فرنگی بوراده اگلنمش و ایکی یوز گوسفند اوتارور و چوبانلوق
 ایدر اوزومی او چوبانه یتوردوم دیدوم ای چوبان منیم ایچون بیر
 قدر چورک و سود گتور که اوزاق یولدان گلشم من بیر قافله
 صاحبیم اما اول چوبان منیم ال آیاغمی قانلو گوروب منه دیدیکه
 ای بدبخت سن پادشاهون زندانندن قاچمش سن حالا سنی
 دوتارام پادشاه خدمتینه آپارورام سنی هلاک ایتسون تا که بیر
 نئچه لرینه عبرت اولسون که پادشاه زندانندن قاچمه سون من
 چونامندن بو جوابی ائشدم دیدوم واولا گئنه تازه بلایه
 دوشدوم منیم اشوم(ایشیم) خراب اولدی پس چوبان ایاغه
 دوروب ایره لو (ایره لی) گلدی که منی تسون (توتسون) اما اول
 عمود که منیم الیمده واریدی چوبانون طپسندن اوردوم که جانی
 جهنم واصل اولدی پس من چوبانون رخت اسبابین جیقاروب
 گیدوم و گوسفندلری قباغمه سالوب جان هولندن گیدوردوم اما
 گوسفندلرون بیر نئچه سین پاره ایلدوم قان یثره تولولدی و بوکره

گوسفندلر قورخدیلر بیلله گیدردیلر نئچه که کلک (کهلک) داغدا
 گدردی پس بیر داغ گوزومه گوروندی یوله دوشدوم تا که اول
 داغه یتدوم پس بیر گوسفند اولدوردوم اوندان اود یاندردوم اول
 اتی کباب ایدوب بیر پاره سین یتدوم و باقیسین گتوروب
 گوسفندلری قباغمه سالوب یوله دوشدوم اوچ گون اوچ گئجه
 اول داغدا یول گتدوم اما اوچ گوندن صونرا گلوب بیر دریا
 کنارینه یتدوم و اول گون دریا کنارنده قالدوم فکر و خیال
 ایدردوم که آیا نئچه گونه بوراده قالا جاقام بلکه منیم دالومجه آدم
 گله منیم ایشم زبون اولور بیر چاره اتمک گرک پس ایاغه
 دوردوم دریا کنارنده بیر پاره اقاج (آغاج) کسدوم گتوروب دریا
 کنارینه یقدوم و بیر خیال ایتدوم و بر کلک^{۴۵} قایروم اوزومی
 دریایه سالیم تا که گوروم پروردگار ایشمی نه صورت ویرور بیر
 آغاج نمایان اولدی پس کلگی گتورب دریا کنارنده باغلادوم نه
 تماشا ایلدوم گوردوم بیر جزیره دور پس اول جزیره ده گزیردوم
 گوردوم اولقدر یئمش توکویمش که حدین الله بلور اما بیلدوم که
 اول جزیره آدم ایاغی دگمیویدرو پس یمش لردن دروب یدوم
 قارنمی دویوردوم تا که آخشام اولدی پس خیال ایتدوم اگر بو

آغاچ دینده یاتارسام مبادا جانورینه توش گله منی پاره پاره ایده
 پس اول اقاچا (آغاچا) چیقردوم ایکی آیاغم آشاغه سالادوم و
 راحت یاتردوم گنجدن بیر قدری کئچدی که ناگاه صدا گلدی که
 زمین زمان سسلندی اما نه تماشا ایلدوم گوردوم دریادن بیر
 اوکوز چقدی آغزینه بیر شب چراغ^{۵۵} دوتمش گتوروب اول اقاچ
 دینده یئرله قویدی و اول شب چراغون اشیقی تمام مشه‌نی
 دوتدی و اول مشه‌نون علفی سنبل و زعفراندی پس اول اوکوز
 شب چراغی اشیقی ایله علف یئردی پس من نه تماشا ایلدوم
 ایگرمی ایل گوهر فروش لیک اتمشدیم بیلله گوهر گورممشدیم
 من خیال ایتدون که اگر بو گوهر منیم الومه دوشسه اوز ولایتمه
 گیتسم پادشاه سوقات آپارام اولقدر زر منه ویروور که نقدر عمرم
 اولسا یارور پس صبح اولوب اوکوز گوهری گتوروب دریایه
 گتدی و من آغاچدن ایندوم بیر پاره یمش یئدوم و گئنه آخشام
 اولدی اول آغاچه چقدوم گئنه همان اوکوز دریادن چقدی شب
 چراق آغزندا گتورب اول آغاچون دینده قویدی گئنه گتدی
 علف یئمگه اما من بلدوم که بو اوکوزون عاده‌تی بودور پس
 صباح اولدی آشاغه گلدوم اون باتمانجه پالچق گتوروب آغاچه
 چقاردوم اوندان آخشام اولدی بیر قدر یئمش دروب آغاچا

چقاردوم که ناگاه گئنه اوکوز دریادن چقبوب شب چراغی
گتوروب اول آغاجون دبینه یثره قویدی اوزی گیتدی علف
یئمگه تا که اول آغاجدان بیر نئچه قدم اوزاغ اولدی پس من
فرست تاپدوم اول پالچقی آشاهه سالدوم قضا را پالچق گلوب
او شب چراغون اوستنه دوشدی و اول اوکوز بيله گورنده بیر
شییه چکدی که تمام میشه صدا ایله دولدی پس ایرهلو گلوب
منی آغاجدا گوردی گروچک لوب بیر کله اول آغاجه بيله اوردی
که آغاج از قالدی که کوکندن چقا. اولقدر کله اغاجا اوردی که
باشی خمیر کمی داغلدی پس من بيله گوردوم حق تعالیه شکر
ایتدوم اوندان آغاجدان اندوم حق تعالیه شکر ایتدوم اول گوهر
پالچوق ایچیندن چقاردوم و پاک یودوم اوندان گتورب ساغ
بودومی یاردوم بودوم ایچینه قویدوم اوندان بخیه ایتدوم پس
نئچه گون اول جزیره قالدوم یارام یخشی اولدی اوندان بیر
قدریمش دروب کلکه قویدوم اوندان اوزومده کلکه سوار اولدوم
و کلکی دریاه سالدوم حق تالایه توکل ایتدوم یوله دوشدوم و
یدی(یئددی) گئجه گوندوز کلکی دریا ایچنده سوردوم که ناگاه
بیر طوفان قویدی که آز قالدی که من دریاه غرق اولام پس ال

دعايه گتوروب مناجات ايتدوم و زارزار آغلادوم كه ناگاه طوفان برطرف اولدى گوزومه بير مشه گورندى كلكى اورايه سوردوم بير آغاجه باغلادوم. مشده گزردوم گوردوم هر يئمش كه استرسن بو مشده واردور پس حق تعالى درگاهنه شكر ايتدوم و يمشلردن دروب يدوم. پس حجاج عليه العنه ديدى كه اى سليم يخشى اولدى كه دريادن قورتولدون پس سليم ديدى اى شهريار اول جزيره ده بير يئره يتدوم كه ميمونستان مكانميش گوردوم ميمونلر بير بيرلرى ايله اوينالر چون ايرهلو گتدوم گوردوم كه داخى ارتوق ميمون واردور بير آز دا ايرهلو گيدوم گوردوم كه حدى حسابى يوخدور ديدوم كه خداوندا عجب يئره دوشدوم منى استردوم كه بونلاون ايچندن چيقام كه ميمون ايله چوق مشكل دور الفت اتمك پس حجاج بو جوابى سليمدن اشدوب قاه قاه گلدى. سليم ديدى اى شهريار هر چند ايرهلو گيتدوم داخى آرتوق گوردوم تا كه بير يئره يتدوم گوردوم كه بوراده اوتوز بين (مين) ميمون واردور پس من اونلاردان غراغه (قيراغا) چكيلدوم كه منه آزار ايتمسونلر پس اونلار منى گوروب باشمه جمع اولديلر هر ايش كه من ايدوردوم اونلاردا ايدرديلر من زاد ييردوم اونلاردا ييرديلر من اوتوروردوم اونلاردا اوتورورديلر

مختصر هر نه کی بن اتسیدوم اونلاردا ایدردیلر. منده بونلاری
 بيله گوردوم جوق قورخدوم پس بیر یئره یتدوم گوردوم بورا
 خار خاشاکدان قایر میشلر و میمونلر چوق یمش اورایه آپاردردیلر
 و گوردوم بعضی میمونلر اود یاندوروب یئمش پشوروردیلر پس
 بیر میمون گلوب منیم اوزمه باقوب (باخیب) اول ائوه گتدی و
 بعضی میمونلر کردکان (گردکان) سیندوروب مغزنی اول ائوه
 آپاروردیلر پس من خیال ایتدوم البته بونلار قیش تدارکی گورلر
 پس گوردوم بیر میمون گلوب منه باشيله اشارات ایلدی که بو
 ائوه (ائوه) گل بیلدوم که منی چاغرور پس من اول ائو ایچنه
 گیتدوم پس اول میمون منی گوروب آدم کمی ایاغه دوردی گویا
 منه تواضع ایلردی گلوب منیم المدن دوتوب یوخارو کچردی
 پس او گردهکان و بادام مغزندن منه اشاره ایلدی یعنی یکنن (یه
 گینن) اوندان اول ایاغی منیم ال ایاغمه سورتدی. پس منه چوق
 خوش گلدی تا که بیر منی قالدوم بیرده اول میمون اما گوردوم
 که اوندان بیر دوشک و بیر پشتی گتورب منیم آلتومه سالدیلر
 اوندان اول میمون گلوب منیم ایاغمی اُواردی پس منده هم
 یورولمشدوم منه چوق خوش گلدی و دیردوم پس بیر آفتاب

طلعت نازهنین مثل عروس کمی منیم نظریمه گلدی پس ایلکه
 حجاج سلیمدن بو سوزی اشدوب اولقدر گلدی (گولدو) بیهوش
 اولدی. اوندان سلیم دیدی ای شهریار اول میمون گلوب قارنین
 منیم قارنیمه سوردی اما بیر نیچه مدت غربتلك چکمشدیم
 حرکتیه گلدوم و شیطان منی یولدان چقراتدی من خیال ایتدوم که
 سبحان الله بتنه فرشتهیدی که منیم باشمه گلدی نقدر اوزومی
 سالغادوم فایده ویرمدی اوندان آیاغه دوردوم شلوراییم چقاردوم
 اول میمونه جمع اولدوم^{۵۶} ینه چوخ خوش گلدی اگر یوز قیز
 ایله یاتسیدم بیله خوش گلمزدی پس حجاج گئنه خنده چکوب
 گولدی پس اول گئجه یاتدوم تا که صباح اولدی اول میمون
 گلدی بن بیدار ایتدی منیم ایچون بیر قدر سو گتوردی من غسل
 ایلدوم و اول هم گوردی من بیله ایتدوم او دا گیدوب سوا یاتدی
 پس من گلوب اول دوشک اوستنده مثل عروسیلر کیمی پشتیه
 تکیه ایدوب اوتوردوم فکر و خیال ایدردوم که آیا من بورادان
 نئجه قورتولاجاقام اما گوردوم اول میمون گلوب بیر پاره
 لیز (لذیذ) یئمشلردن دورب منیم یانومه گتوردی پس حجاج
 علیه العنه و العذابه یوخو غالب اولدی یاتدی من هم آیاغه
 دوروب گتدوم. من یاتدوم تا که صباح اولدی حجاج دوروب

بارگاهه گلدی منی طلب ایلدی من گدوب اوتوردوم دیدی ای
 سلیم گل حکایتون تمام ایله پس من دعا ثنا یئرینه یتوردوم
 اوندان حکایتی باشلادوم دیدوم ای شهریار اوچ دورت گون
 بوراده قلام اوندان استدوم بو مکاندن قاچم فرصت ال ویرمدی
 دورت ایل اونلارون ایچنده قالدوم اما اول میمون که منیم
 عوره تیمدن حامله اولدی اوندان بنه اشارت ایلدی قارنین
 گوستردی من خیال ایتدوم دیدوم الله الحمد که فرزند صاحبی
 اولدوم اوز اوزومه باشمی بولاردیم و دیردیم که بونه
 سرشتهیدی^{۵۷} که منیم باشمه گلدی اما چون بیر نئچه گون
 کئچدی اول میمون اشاره ایله قارنی نی دوتوب منه گوستروردی
 که یعنی دوغورام اما اول ائو ایچنیده بیر بجاغه (بوجاغا) سیغلدی
 زار زار آغلاردی پس بیر نئچه میمون گلوب اول ائوده اوتوردیلر
 پس بیر نئچه ساعت آرادن کئچوب اول وقت اولدی ایستردی که
 دوغسون پس اول میمونلر گیدوب بیر قدر توپراق گتوروب آینه
 توکدیلر اوندان غارنی (قارنین) سقارادیلر تا که میمون دوغدی
 اوندان میمونلر گیدوب بیر قدر توپراغ گتوروب آینه توکدیلر
 اول اوشاغی بیر پیراغه چولقادیلر اوندان گتوروب منیم یانمدا

قويدیلر من اوز اوزیمه دیردوم که بارک الله معقولا اوغول
صاحبده اولدوم پس بیر نئچه مدت آرادن گئچدی من خیال
ایتدوم که نه وقت من بورادن قالاجاقام نه نمازم وار و نه طاعتیم
وار پس قاچماق تدارکندیدیم پس اول گئجه گئچوب صباح
اولدی اول میمون یئمش گتورمگه گتمیشدی میمونلر داخی
گیتمشدیلر من فرصت تاپدوم اول عمودی گتورب یوله دوشدوم
که ناگاه اول میمون که منیم عورهمتیمی گلوب منی گورمز و
منیم گرومجه گلور اوشاق آرخاسینده چون منه یتدی اول
اوشاخی یئره قویدی اوزنی یئره اوردی و من اوزومی اول عمود
ایله قوردودوم و گینه قیمزدیم که هلاک ایدیم نچون که منه
چوق محبت ایتمشدی اما قورخودان ایرهلو گلوردی و من
لاعالج اولدوم عمودی اونا حواله ایلدوم اوشاخی سالوب قاچدی
پس من دورمادوم اوزومی دریا کنارینه یتوردوم اول کلکی که
قایرمیشدیم همان گلگه سوار اولدوم دریایه سالدوم دریا اوزنده
کلکی سوردوم پس اول میمون که منیم گتماغیمی گوردی اوزنی
یئره اوردی فریاد چکدی اولقدر میمون یقیلدی که حدین
پروردگاريله قضا را اول میمونلرون پادشاهیمیش اما میمونلر دریا
کنارینه گلدیلر منه حمله ایتدیلر اما سو ایچینه گیرماغه عاجر

اولدیلر پس اول میمونلر احوالی بیله گوروب اول اوشاغون بیر
الین الینه آلوب بیر آیاغنن آیاغی آلتنه قویوب ایکی پاره ایدوب
یئره سالدی من دیدوم که اگر اوزونده اولسن نظریمه گلمز پس
حجاج بو سوزدن گلدی. پس من دیدوم که ای شهریار
یدّی(یئددی) گون یدّی(یئددی) گئجه یول گتدوم تا که گلوب
بیر جزیریّه یتدوم. حق تعالی درگاهنه شکر ایتدوم پس ایکی
رکعت نماز حاجت قیلدوم اما آجلیقدان بی طاقت اولمشدیم پس
گلوب اولمشده یمش دروب شکر معبودون یئرینه یتوردوم پس
بیر آزدا ایرهلو گتدوم اول میشه ایچنده بیر یئره یتدوم که ناگاه
ائولر گوردوم که تمام گریوچدن قایر مشلر که بی حد و بی حساب
پس من خوش حال اولدوم که الله الحمد آبادنلوکه یتشدوم پس
اوز یانومده خیال ایلدوم که بو جماعت گرک یخشی اولالر نه
بیلیم که بونلار میمونلردن بدتریمش اما بیر آز یول گتدوم
بیرقوجه (قوجا) کیشی گوردوم که بیر آقاج دیننده اکلنمش
خوش صورت و خوش گفتار که سقالی تا نافینه^۸ یتیمش پس
بن ایرهلو گلوب اول قوجیه سلام ویودوم اول قوجه^۹ علیکه
اسلام دیدی پس اول قوجه دانشماغه گلدی که آغزندان و

گفتارندن آدم محو اولوردی منه دیدیکه ای جوان خوش گلدون
و صفا گتوردوم مگر یمش یماغدن دویمادوم منده دیدوم که ای
قوجه علاجم ندور یمش دن غیر بیر زاد یوخدور که یتیم اول
قوجه منه دیدی که ای سلیم منم ایاغم یوخدور گل منی آرخوا
گتور اوه (ائوه) آپار که سنه حلوا چورک وریم (وئریم) تناول
ایت منه دعا ایله اما نه بیلیم که بو حرامزاده منه مگر حيله ایدر
پس ایرهلو گلدوم اول عمودی بونیمه سالدوم اول قوجا کیشنی
آرخاما گتوردوم منه تماشا ایلدوم گوردوم که قچلری منیم بلیمه
سریدی بس من ایله که بونی گوردوم هر چند استدوم که یئره
سالام چاره اولمادی پس اول قوجا چوالدوز الینه آلوب منیم
بوینمه باتوروردی من جان حولندن قاچاردوم پس او ملعون بیله
آیاغلرین منیم بلیمه سریدیکه بیلیم آز قالدی که چاتلیا پس اول
قوجا من اوینه (ائوینه) گنوردی من دیدوم که پس چورک حلوا
هانی دیدیکه من سنی آلداتدوم بس من چوق انجیدوم دیدوم که
خداوندا بونه بلایدی که منیم باشمه گلدی او میمونلرون صحبت
بوندان بخشیدی اما اول قوجه منیم آرخامدا بول غایت^{۶۰} ایدروی
آز قالدی که بول غایت غوخوسی منی هلاک ایده ایله که یاتماغه
گلدوردوم چوالدوز بوینما باتوروردی که گوزومدن یوخی

قاجاردی پس سر گردان قالدوم فکر خیال ایتدوم که نه چاره
 ایدوم گلوب مشده بیر بوک قباق تاپدوم گتوروب اونون باشنی
 کسدوم بیر قدر یمش دهروب ازدوم سو منی دوتوب اونون
 ایچینه دولدوردوم و بیر یئرده نشان ایدوب گزلتدوم پس اول
 قوجا بنه دیردی که نیلرسن دیردوم که بیر یخشی زاد قایرووران
 سن تماشا ایله پس کلوب میشدن بیر قدر یمیش دروب اونا
 ویروردوم و اوزمدا یردوم اول قوجا نی ارخامدا دولاندوروردوم
 اول یئری قوجالر بو قوجایه دیردیله که خوش سنون حالوا که
 عجب اولاق تاپدون پیله لکدن قورتولدون پس هر وقت استردوم
 که بیر دانه یمیش آغزومه آپاروم اول قوجا چوال دوزی منیم
 بوینمه بیله باتوروردیکه قورخودان اون آرشون داشلا تورردوم
 قورخودان اول اونون آغزینه یمیش ویروردوم اوندان اوزو
 اییردوم قرق(قیرخ)گوندن صورنره(سونرا) گلوب اول قباغون
 باشین آچوب باخدوم گوردوم بیر شراب اولوپدور هر گاه بیر
 پیاله بیرسینه ویره سن مسّت ایدر پس اول قباغی گتوردوم و
 قباغدان بیر پیاله قایردوم پیاله نی دولدوردوم استردوم که ایچم
 پس اول ملعون منیم قولاغمی دیشله بیله سخدی آز قالدی که

قولاً غم یثّرندن قوپا پس من دیدوم که ای قوجا منه نچون عذاب
 ویرورسن آخر من سنون اولاغوام اول قوجا منه دیدیکه نچون
 اول اوزون آپرسن منه ویرمزسن من قباغی دولدوروب اونا
 ویردوم دیدویک آل زهرمارون اولسون اول قوجا آلوب پیالنی
 باشینه چکدی و بیر داخی ویردوم اوندان ایچدی دماغی چاغ
 اولدی اوندان نعره چکدی اول قیش بالدورلار^{۶۱} جمع اولدیلر
 دیدیلر نه خبردور اول قوجا دیدیکه ای جمعات منیم اشگیم منه
 بیر زاد ویردیکه عمر ووده بيله زاد گورمه میشدیم عجب نشعه سی
 واردور بیرداخی ویردوم اونى گوردوم قیچلری سوست اولوب
 آرخامدن یثره دوشدی پس یوگوروب عمودی بیردن گتوروب او
 ملعونون کله سیندن بيله اورودم که باشی خمیر کیمی نرم اولدی
 جهنمه واصل اولدی من حق تعالی درگاهنه شکر ایتدوم اوندان
 گلوب سو کنارینه پالتارلاریمی چقاردوم یودوم و بدنمی یودوم
 پالتاریمی گیدوم اوندان بیر قدر یمیش دروب اتگیمه قویدوم
 اوندان عمودی گتوروب بوینمه سالدوم بیر یول دوتوب یوله
 دوشدوم اول جماعتلردن هر کم منیم قباغیمه گلوردیلر دیردیلر
 که ای سلیم گل کیداق سنه حلوا چورک ویرهک من دیردوم که
 من اولدقر حلوا ییدوم که قیامته من بسیمدور پس او مئشده ایکی

آغاچ یول گیتدوم که تمام اول جماعتدن ایدی اما بیر چول بیابانه
یتدوم پشمان اولدوم که ندن بیر قدر یئمیش گتورمدوم پس
اوردان قایتدوم گلوب بیر قدر یمیش دروب آرخامه گتوردوم
اوندان گنجه و گوندوز یول گیدرودوم گوزومه آبادان
گوروشمزدی اول یمیش لر تمام قورتولدی معطل قالدوم اوندان
بیر قدر گتدوم بیر تپه گوزومه گوروندی گدوب اول تپه اوسه
چقدوم اوزاقدان بیر آغاچ گوروندی اوزمی یوز بین ریاضت ایله
اول آغاجون دینه یتوردوم سو ایچوب دستمار(دستماز) آلدوم
ایکی رکعت نماز قلدوم شکر پروردگارون یئرینه یتوردوم اما
قورخاردوم که یا رب کیمه راست گلیم آیا ایشمون آخری نرایه
یتشه و نئچه ایلدور که ائومدن چقمشم که بئش گون راحتلک
ایتمیشم گاه یوخویه گیدردوم گاه بیدار اولودوم که ناگاه گوردوم
اوچ گوگرچین(گورچین) یئره قوندیلر من بیر داش گتوردوم که
اونلاره آتام که مدت ایدی قوش اتی یئمه مشدیم که ناگاه
گوردوم اول گوگرچین لر سلکنوب دوندان چقدیلر اوچ قیز
اولدیلر که هر بیر ییری ماه تابان کیمی پس پالتارلرین چقاردیلر
اول سویه گردیلر و سو ایچنده بیر بیرایله بازی ایدردیلر هر بیر

بیریندن خوش صورت و خوش گفتار اما منده بیرسینه عاشق
اولدوم اوندان ال اوزادوب بیر بتون دونینی گتوروب آغاج
آراسنده پنهان اولدوم پس اونلار بیر ساعت سو ایچینه بازی
ایتدیلر اوندان سو ایچندن چقدیلر استردیلر که پالتارلارین
گیسونلر قضا را اول قیزه که من عاشق اولمشدیم اونون پالتارین
گتورمشدیم پس اول قیز دیدیکه ای باجی منیم دونوم یوخدور و
ندن منیم دونومی پنهان ایدرسوز و منه کورلوق ویرورسوز پس
اول ایکی باجی قسم یاد ایتدیلر که بیزیم خبریمز یوخدور اوندان
دیدیلر که ای باجی باشون ساچله بدهنون اورت سلیمان پیغمبر
حقون بیزیم خبریمز یوخدور پس اول قیز ساچلرنی آچوب بدنی
پنهان ایدی که داخی هیچ یئری گورنمدی اوندان دونون
آختاروردی پس او قیزون بیرسی ایرهلو گلوب منی اول اغاج
ایچینه گوروب اوندا صدا ایتدی که ای باجی بیر آدم زاد آغاج
ایچنده پنهان اولمش و سنون دونون اونون یاننده دورها سن ها
آدم زاد بیز گتدوق پس اونلارون ایکی سی پرواز ایدوب گتدیلر
پس اول دوختر منه دیدیکه ای سلیم من نه وقته دین بو چشمه
باشند سنون انتظارون چکه حکم میمونلر ایله تویون مبارک
اولسون که حق تعالا اوندان بیر فرزند سنه کرامت ایلدی اوندان

قورتولوب گلدون غایش بالدورلار الینه دوشدون اوندان گلوب
 بو چشمه باشنده پنهان اولدون و منیم دونومی گتورب بوراده
 پنهان ایلدون منیم دونومی ویر گنن کیم پس من بو جوابی اشدوم
 دیدوم که ای قیز بو سوزلردن آشنا گورونورسن اما من سنی
 تانمازام پس قیز دیدیکه استرسن که بوندان یخشی نشان ویریم
 که سن من تانیه سن من دیدوم که سوله گوروم پس قیز دیدیکه
 اول وقت سن بغداده بیماردون جناب پیغمبر شفا ویردی اوندان
 بیوردی که کعبیه گت و سن کعبه گتدون الیای فرنگینی
 اولدوردوم اوندان سن دوتوب آپاروب عمودیه حصارنده زندانه
 سالدیلر اوندان حرقیل بیوردی که سنون باشوا عمود وردیلر و
 گئنه سن پیغمبری یوخودا گوردون که سینه نجات ویردی اوندان
 زنداندان خلاص اولدوم گلدون کلک قایردون دریایه سالدون تا
 که گلوب جزیره ده اوکوز شب چراغی گوردون بودووی یاروب
 شب چراغی بودووا قویدون بوندان یخشی نشان داخی استرسن
 که سینه ویردوم اما من که بو جوالبرلی قیزدان ائشدم دیدوم که
 ای نازنین بو سوزلر تمام دوغرودور که سن دیدون اما منده سنی
 تانمزم پس سلیم دیدیکه ای قیز باجیلرون بس سنی نچون

قویدیلر گتدیلر. قیز دیدیکه ای سلیم حق تعالا اول وقت که منی خلق ایتدی جناب پیغمبر سنون ایچون نگاه الدی و نئچه زماندور که سنون انتظارون چکرم و منیم دونمی ویرگنن که باجلریم گیتدی و منیم طرفمدن نگران دورلر و سنده آیاغه دور گیده لیم پس بن دونی ویردوم قیز دونی گیدی و منه دیدیکه منیم المدن دوت پس من اول قیزون الندن دوتدوم دیدیکه گوزلرون یومگننن پس من گوزومی یومدوم منی هوایه گتوردی و بیر نئچه ساعتدن صونرا دیدیکه ای سلیم گوزلرون آچما منیم المدن الون چک که من قاچمانام پس من دیدوم که ای نازه نین سن گوکده سن من المی گوتورسم یثره دوشرم هلاک اولوروم پس قیز مبه دیدیکه ای سلیم ایکی نوبت قول هوالله احد اوخودوم گوردوم آیاغلریم یثرده دگدی پس گوزوی آچدوم گوردوم بیر مرغزار^{۶۲} یثردور که بهشدن دم اورلر سولر سود کیمی جاری اولور بیر حصار گوردوم که باش گونبده دواړه چگوپدور بیرگه پرچی (برجو) قیزلدان و بیر گه بوجی گوموشدن حصاورن داشلری تمام سنگ سوماقدان^{۶۳} که باخماقه گوزلر خیره اولوردی چون ایره لو گتدوم قیز منه دیدی که ای سلیم مندن ال گتور که ایکمزده آتام خدمتینه گیدوه رک عیب دور پس منده الیم

چکدوم ایچرو گلدوک گوردوم بیر تخت قویمشدر و تختون
 اوستنده بیر قوجه کیشی اوتوروب که اوزندن و گوزوندن نور
 توکولور پس سلام ویردوم اول پادشاه یئرندن قالخوب منی
 قوجاغلیوب سینه سینه باسوب اوزمدن و گوزومدن اوپوب
 خوش نوازلیک ایدوب اوز یاننده اکلندوردی و یئنه دیدیکه ای
 سلیم حق تعالاسنون حرمتوا بیزیم تقصرمزدن کچسون و منه بیر
 قیز کرامت ایدوب که سنون قره واشوندور^{۶۴} که جناب پیغمبر اوز
 ایله اونى سنه نگاه (نکاح) ایتیش پس او و لدوزنا حجاج بو
 جوابی ائشدنده کله خنده چکوب گلدی دیدیکه ای سلیم گنه
 راحت لیگه کتدون پس سلیم دیدیکه ای شهریار اوندان منه
 دیدیکه ای شهریار دور ایاغه اوطاغوا گیت راحت اول پس من
 ایاغه دوردوم قیز ایله هر ایکمیز ال اله و یروب اوطاغه گتدوک نه
 تماشا ایلدوم که جناب اقدس الهی جمع بنده لرینه نصب ایله
 سون گوردوم بیر کرپوجی قیزلدان و بیر گریپوجی گوموشدن اول
 قصرون دورت اطرافى کوشک ائوان بنا ایتیشدر اگر تعریف
 ایلسم توکنمز پس منده گلوب اول سرانون ایچنده اکلندوم تمام
 فرش فروشی دوز ایتمشدیلر و بیر تخت قویمشدیلر که تمام

جواهردن همان تخت اوسته اول پریزاد ایله اکلشدوک صحبتہ مشغول اولدوق اما اول بلالر که باشمه گلمشدی تمام یادمدان چقدی بیر ساعتدن صورا بیر نئچه پریزاد گلوب منی حمامه آپاردیلر و جانمی یودیلر اوندان یخشی لباسلر گتورب منه گیدردیلر اوندان من گتورب همان سرایه آپاردیلر اوندان ایکی یئنی پریزاد گلوب مبه خدمت ایدردیلر که تمام اسباب اساسلری بیریریده یکرنگ اوندان ایکی یوز پریزاد گلوب کورسیلر اوسته اوتوروب منیم ایله صحبت ایدردیلر و دیردیلر که ای سلیم دامادلیگون مبارک اولسون اوندان پادشاه گلوب تمام پریلر گلوب باش اندوروب دوردیلر منده هم دوروب پادشاهه باش اندوردوم و الین اوپدوم پادشاهدا منیم اوزومدن اوپدی اوندان پادشاه گلوب بیر تخت اوسته قرار دوتدی و بیر تخت اوسده من قرار دوتدوم اوندان منه دیدیکه ای سلیم سنون ایله بیر اقرار ایدهرم گرک قبول ایده سن منده دیدوم که بویور دیدیکه ای سلیم قیامت گونی سن جناب پیغمبر سنی شفاعت ایدوب بهشته آپارور سنده بیزیم ایله عهد ایله که بیزسبز بهشته گئتمه یسن پس من عهد ایلدوم اگر منی جناب رسول خدا شفاعت ایدوب بهشته آپارسا منده هم سیزی بهشته قدم قویمارام پس پادشاه شاد

اولوب بیوردی ایکی یوز طبق زر گتوروب منه پیشگش ایلدیلر
 اوندان لذید طعاملر مجلسه گتوردیلر پس منده اول طعاملردن
 تناول ایتدوم اوندان آیاغه دوروب تمام پرلر گیتدیلر همان پريله
 من قالدوم اختلاط ایدردوک پس بیر نئچه مدتدن صونره پریزاد
 حامله اولدی من ایشدوب شاد اولدوم حق تعالا درگاهنه شکر
 ایتدوم که پروردگار سنون درگاهوا چوق شکر که آبادانلوق اوزی
 گوردوم پس وعده باشه گلدی بار حملین یئره قویدی اوندان اول
 اوشاغی منیم یانمدا یئره قویدیلر نه گوردوم که بار حملین یئره
 قویلان صونرا بیر اوغلان آفتاب طلعت کیمی که ربع مسکونده^{۶۵}
 همتای یوقدور (یوخدور) پس من شاد اولدوم اوندان آدینی
 احمد قویدوم بیله استردوم که بیر ساعت گورمسیدوم آرام
 دوتمزدیم اما هر وقت عموم قیزی یادما دوشردی گوزومون
 یاشی بی اختیار دورمازدی بوندان اوتری که منیم جفامی چوق
 چکمشدی اما پریزادهدن پنهان ایدردوم اما بیر گون پریزاد گلوب
 منی گوردیکه آغلارام دیدیکه نچون بو قدر آغلارسان من دیدوم
 ای نازنین بو اوغلانه چوق محبتیم واردور قورخارام که بیر وقت
 اولا آیردوشم اول نازنین منه دیدیکه اول اوغلانی منه ویر پس

اوغلانی اونا ویردوم که سود ویره پس گوردوم که بیر صدا
 گلدی سهمناک گوردوم بیر شیر پیدا اولدی آغزین آچوب مغاره
 کیمی اما پریزاده اونی گوروب اول اوشاغی اول اژدهانون آغزینا
 آتدی او شیر اوشاغی گتوروب یوله دوشدی پس من اول حالی
 گوردوم دیدم که حیف که بو نازنین بی رحم دور که اوز
 اوشاغین آدم گتوروب شیر ویره پس من جد ایتدوم و دخی
 گفتگو ایتدیم تا که قرق گونه صورنرا (سونرا) اول پریزادی
 دندورمدیم پس قرق گوندن صورنرا او پریزاد ایله صحبت ایتدوم
 و گینه اول نازنین حامله اولدی تا که دوقوز ای دوقوز گون
 دوقوز ساعت تمام اولدی پریزاد بیر اوغلان دوغدی که هیچ
 چرخ کبوده همتایی یوخدی پس اول اوغلانون آدینی محمود
 قویدوم و شکر پروردگارون بیرینه یتوردوم اوغلانی اوز یانومدان
 هرگز آیرمازدیم قضا را بیر گون پریزاد اوشاغی مندن آلوب بیر
 تنور رازیدی یاناردی اوشاغی گتوروب تنوره سالدی من که بونی
 گوردوم چوق غمگین اولدوم زار زار آغلادوم و داخی بیر زاد
 پریزاده دیمدوم و روزگاریم بو نوعیله گئچردوردوم تا که مدت
 بش ایل بو ماتمدن کئچدی منوم داخی اوشاغیم اولمادی آه
 چکوب زار زار آغلاردوم پس پریزاد بیر گون گلوب منه دیدیکه

ای سلیم نچون آه چکوب زار زار آغلارسن مگر عموم قیزی
 گینه یادوا دوشپدور عمون قیزی مندن یایخشی دگول پس دیدیم
 که ای نازنین سنون کیمی محبوب عالمده یوخدور اما بی رحم
 سن حیف که سنده رحم یوخدور که منیم ایکی اوشاغمی هلاک
 ایتدون بیرین شیر ویردون بیرین تنوره سالدون هیچ بیر منیم
 غریبلگیمه رحم ایتمدون پس معلوم من سنه لایق دگولیم و منده
 محبتون یوخدور پس او پریزاد باخوب منه گولدی دیدیکه ای
 سلیم غم چکمه که اوشاغون سلامت دور اما منده دیدوم که ای
 نازنین عجب سوز دیرسن اوشاغلرون بیرسین شیر ویردون و
 بیرین تنوره سالدون و منه دیرسن که اوشاغلرون ساغدور منیم
 باشمی تولارسن پس پری زاد خندان اولوب گلدی دیدیکه ای
 سلیم پری زاددون قاعده سی بودور که اوشاغی داییه ویرور
 اونلاری داییه تاپشورمیشم غم چگمه که همین ساعت
 اوغلانلارون گتورورم پس پریزاد بیوردی همان ساعت ایکی
 اوغلان گتوردیلر بیری دورت یاشنده بیری بئش یاشنده هر بیری
 ماه تابان کیمی منیم یانومه گتوردولر دیدیلر که ای سلیم بو سنون
 اوشاغلرون پس بن اوشاغلاری سلامت گوردوم حق تعالا

درگاهنه شکر ایلدوم اوشاغلاری باغیریمه باسدوم اوزلرندن
 اوپدوم هر وقت اولار آغلاردیلر منده هم آغلاردوم. القصه ای
 شهریار ایکی ایل اوراده قالدوم پس عموم قیزی یادوما دوشوب
 زار زار آغلاردوم پس اول پرزیاد منه دیدیکه ای سلیم نچون
 آغلاسان من دیدوم که ای نازهنین مدت اون آلتی ایلدور که بن
 عموم قیزندان آیرو دوشمیشم و اصفهان شهرنده یار رفیقی
 خویش اقره بام واردور بیلیم که باشلرینه نه گلدی و اوندان
 علاوه عموم قیزی منیم جفامی چوق چکمیشدی هالا بلیمنم ساغ
 دور یا اولوپدور گوز منیم یولوما تکوپدور بیلیم که قیامت گونی
 اللاه نه جواب ویریم پس پری بو جوابی ائشدوب دیدیکه ای
 سلیم سن عهد ایله که گئنه بو مکانه گله سن من سنی ویریم
 اصفهانه آپارسونلر پس من دیدوم که ای نازهنین حق تعالیه قسم
 که گئنه تنزلیک ایله بو مکانه گلورم. القصه عموم قیزندان اوترو
 گئجه گوندور آرامیم یوخدی پریزاد گوردیکه علاج یوخدور
 دیدیکه ای سلیم قورخارام که آنام اشدی که سن گیدوب سن
 سنون اردونجا آدم گوندره سنی گتوره لر داخی آتام یاننده
 حرمتون قالمیا من دیدوم که ای نازهنین اگر سنون شفقتوا اولسا
 تا که آتان خبردار اولنجه من گئنه بورایه گلورم پس پریزادون

ایاغنه دوشدوم اونون منه رحمی گلدی اوندان منیم ایچون توشیه
 راه گتوردی و بیر قدر خرشلک (خروش لوک) گتوروب منه
 ویردی اوندان بیر نره دیو^{۶۶} استدی پس اول دیو گلوب پرزاد
 سلام ویردی اما ایله که بن اونی گوردوم خوف ایتدوم پس پرزاد
 گولدی دیدیکه ای سلیم نچون قورخارسان بن عرض ایتدوم که
 ای نازه نین بن بیر نره دیوه تاپشورورسان که یولدا یسون مگر بیر
 کمه اوز صاحبین بیله جانہ وره تاپشورور اما پرزاد که بو سوزی
 مندن اشتدی هم خند اولوب دیدیکه ای سلیم بونلار سنون
 خدمت کاروندولار و منیم قورخومدان سنه بیر ضرر یتوره
 بیلمز لر اما اول دوی ایره لو گلوب بیر سوز پرزادون قولاغینه
 دیدی من اشدوم گوردوم که دیر سلیمه دیگنن که بلدوگین دیمه
 سون من پرزادن خبر الدوم که دیو نه دیر پس پری ایره لوگلوب
 منیم غولاغمه دیدیکه الله آدی بو دیون یاننده دیمگنن که منیم
 ائویم یخلور اوندان اول پرزادیه دیدی که صبر ایت که بیر نئچه
 زاد سنون ایچون گتور که یولدا وجوا گلور اما اول پرزاد
 گیدوب سلیمان پیغمبرون خزانہ سندن بیر نئچه زاد گتوردی
 بیر نان یدی بیر پاریچه نمک یدی بیر کوزه سویدی

دیدیکه هرگاه سنون دالوا نئچه گلسلر اون بو شانهنی سال بیز
 بشه اولور اوندان کئچه بلمزلر هرگاه کئچه لر اوندان نمکی سال
 اگر اودا اولماسا سویی توک که یئر دریا اولور که قوش اولسالار
 اوچه بيلمزلر پس من اول نازنیون آياغنه دوشدوم اوندان قول
 بویون اولوب آغلاشدوق و اوغلان لارون اوزندن و گوزوندن
 اوپدوم اونلاردا زارزار آغلادیلر و دیدیلر که ای پدر مهربان بیزی
 فراموش ایتمه تئزلیک ایله گل که گئجه و گوندوز سنون فراغندن
 آغلاروق القصه منده اول دیوه سوار اولوب وداع ایتدوم یوله
 دوشدوم پس اول دیو منی گتوروب تنوره زنان هوا اوزینه
 قالخدی که ناگاه هر نئچه ساعتدن صوره بیر صدای مخالف منیم
 غولاغمه یتشدی دونوب باخدوم نه گوردوم که لشکری دیولری
 و اجنه لشکری گلور که بی حد و بی حساب. اما دیولر گلورکه
 قدی بیر منار کیمی بس قیزون آتاسی خبردار اولور که من
 گتمیشم لشکر منیم دالومجه گوندرور. پس ای شهریار از قالدی
 که بیزه یئتشلر من اول شانهنی یئرہ سالدوم نه تماشا ایلدوم
 گوردوم که بیر عظیم میشه حق تعالا قدرتیندن بهم اولدی تا که
 اونلار کئچن جه بیز چوق اوزاق لاشدوق من دیون ارخاسینده
 یول گیدردوک تا که گینه گوردوم دیو اجنه لشکری گلوب

یتشدیلر او از مخالف ایده ایده منه یمان دیردیلر از قالدیکی
یتش سونلر پس من همان نمکی یثره سالدوم تماشا ایلدوم
گوردومکه سلیمان پیغمبرون اعجازندن بیر دوز داغی اولدیکه
باشی فلک دواره یتشدی پس اول لشکر گلوب یتشدیلر اول
داغی گوردیلر معطل قالدیلر پس بیز که اوچوب گتدوک اونلار
عاجز قالدیلر و بیزدن اوزاغ اولدیلر پس یئر آز زماندان صونره نه
تماشا ایلدوم که لشکری دیو بیرری تمام گلوب یتشدیلر و
دیشکرین بیر یثره اوردیلر منه یمان دیردیلر که ای آدم زاد اگر
بیزم المزه دوشرسن سنی پاره پاره ایده روک که بیر نئچه آدمزاده
عبرت اولسون که بیزم آیاغلر نمرپاره پاره اولدی پس من جان
هولند اول سوی یثره توکدوم نه تماشا ایلدوم گوردوم حق تعالا
قدرتندن بیر عظیم دریا اولدی پس دیو لشکری گلوب او دریا
کنارنده دوردیلر و داخی گله بیلمدیلر تا که گون اورتا زمانینه
من بیر یول گلدوک لگوب بیر داغ کنارنده یثره قوندی که بیر
ساعت استراحت ایدک من اول دیودن احوال صوردم که ای
احره من^{۶۷} بورادان سیزون ولایته نقدر یول دور اول دیو دیدیکه
اوچ ایلوق یولدور پس من بو جوابی اشدوم دیدوم که آدمزاد

توپراغینه نه وقت دین گیده بلوک اول دیو دیدیکه اگر امدی^{۶۸}
یوله دوشسم گون باتان وقته گیده رم من بو جوابی اشدوم دیدوم
که الحمدوالله که آدم زاد تپراقینه یاخون گلمشوق اما سوزومی
تمام ایتمه مشدیم اول دیو منه آجوقلانندی دیدیکه ای آدمزاد سنه
دیمدوم که الله آدین دیمه اگر سنی اولدوروم پری لر پادشاهندن
قورخارام که اونلارون جوابین نئجه ویریم یوخسه سنی هلاک
ایدوردوم پس سنون عذابون بو الوسون که بورادن آدم زاد
توپراغینه پیاده گیدگینن اما بن دیدوم که ای اهره من سنه بیر یمان
سوز دیمدوم که سن خشمناک اولورسن منده پروردگار آدین
دیدوم پس دیو گئنه منین باشه پروردگار آدین اشدوب دونقوزه
دوندی. منیم یانمدن غایب اولدی پس من یالقوز قالدوم اوز
حالمه زار زار آغلاردوم گاه یوخویا گیدردوم گاه بیدار اولوردوم
پس خیال ایتدوم که نه یخشی من اول دیون ارخاسینده بو
سوزی دیمدوم یوخسه منی یئره سالوردی پاره پاره اولوردوم.
پس حجاج علیه العنه بو سوزی اشدوب قاه قاه کلمه خنده
چکوب دیدیکه ای سلیم گئنه راحت لیک دن قورتولدون زحمته
یتدون پس سلیم دیدیکه ای شهریار آیاهه دوردوم اوندان غمگین
یوله دوشدوم تا که گلوب بیر داغه یتشدوم اما نه تماشا ایلدوم

گوردوک که بیر یئردور که بشهدن دم اوراورجه مين رنگ به رنگ گلر آچمش هزار نوع قوشلر چچ چچ اوروب اوخولار و سولار آخوب سبزه گاهه توگولور و اوچ يوز مين قويون اول صحراده دولانولاردير قوجا گوردوم که قدی بیر مناره کیمی دیمک ایله وصفه گلمز چونکه من اونى گوردوم استردوم که گرو قایدوم ناگاه اول ملعون نعره چکدی که ای آدمزاد منیم یانمه گل که سندن احوال صوروم و آدمزاد یولین سنه نشان ویریم پسمن ایرهلو گیتدوم اول قوجیه سلام ویردوم خندان اولوب گلدی دیدیکه بو مکانه نئچه دوشدون بن دیددوم که الله بیله قسمت ایتدی بو مکانه گلدوم اول قوجا بنه دیدی غم چکمه بورادن آدم زاد توپراغینه اول گون لیک یولدور بو مکانه مغرب زمین دیرلر اما بو کئجه بنه قوناق اول که صباح سنه توشیه راح (راه) ویریم یولا سالیم یولا بلد ایدیم پس منده خوشحال اولدوم اول کنده بیر ایرهلو دوشدی من اونون دالوسنجه گیدردوم گویا که بیر سئچه کیمی گورونوردوم اوندان اول کنده بیردونوب دالوسینه باخدی او قوینلری اوزدلنجه چاغیردی که تمام قوینلر اونون دالوسنجه گیدردیلر پس منده حیران قالدوم اما

بیر آز یول گئتدوم بیر مغاره گوروندی اوندان قوینلری اول
 مغاریه دولدوردی پس صول صرفده بیر قاپو گوروندی اول قوجا
 اول قاپویانینه یتدی بیر داش اول مغاره آغزینده واریدی اول
 داشی غراغه قویدی که اول داشی ایگیرمی آدم گتوره بيلمزدی
 اوندان ایچرو گتدی بیر ساعتدن صونرا منیم یانومه گلدی دیدیکه
 سنون آدون ندور من دیدوم که آدم سلیمدور پس اول قوجا گله
 خنده چکوب گلدی اندان منیم المدن دوتدی من اول شکاف
 یانینه آپاردی من دیدمکه ای قوجا منی نرایه آپارورسان منه
 دیدیکه سن قرداشلرون یانینه آپارورام و سنه خدمت ایده‌روم
 پس من ایچرو آپاردی دیدیکه ای سلیم هیچ قورخما که قرق بیر
 گون سنه عمر ویردیم سنه اولوم یوخدور پس بیر رنجیر
 گتوروب بوینومه اوردی دیدیکه فراغت اول که قرق بیر گوندن
 صونرا کباب ایدوب ایرهم پس دوردست نظر ایتدوم گوردوم که
 قرق بیر آدم زاد بوراده منده زنجیره چکمیشلر ایلکه من گوردیر
 منیم ایاغمه گلدیلر دیدیلر که ای شوم بخت نرادیدون که بو
 ظالمون الینه دوشدون پس اول قوجا دیشره چقدی من اونلاره
 دیدوم که سیزلر بوراده نیلرسوز اونلار منه دیدیلر که بیزلری

دوتوب بورایه گتوردی و سن بورایه نئچه گلدون من دیدوم که
 تقدیر خدا بیله یدی که من بورایه گلدوم،
 تقدیر قضا قوت بازویله دونمـز
 بیرشمع که حق یاندورسا هئچ وجهیله سونمز

القصة اول آدمزادن صوردم که بو کافرلر سیزی نیلر که گتوروب
 بوراده منده چکوپدور اونلار دیدیلر که بو قوجانون عاده تی
 بودور همیشه آدمی دوتوب گتورور کباب ایدوب تناول ادئیر اما
 بو گفتگوده ایکن ناگاه اول قوجا ایچرو گلدی بیر طبق الما
 گتوردی بیزیم یانمزه دایره قویدی دیدیک ای سلیم گتور تناول
 ایت اما بن قورخودان تناو(تناول) ایده بلمدیم اما اول قوجا منه
 دیدیکه ای سلیم حالا سنه اولوم یوقدور و قرق گوندن صورنا
 سنه اولوم یتیر اما من خیال ایتدوم که اگر حق تعالا اجلمی
 بودیون النده ایدوپدور من بو دیون الندن خلاص اولای بیلیمز حالا
 قرق گون جانی بلکه الله رحم ایده بونون الندن خلاص اولای گئنه
 خبال ایتدوم که منیم جانم بونلاردان ارتوق دگول. آج قالماق
 اولماز پس منده شروع ایلدوم یمگه اوندان اول ملعون اود

یاندرودو و اوچ شیش گتوردی و ادون گتوردی اوندان او
 آدمزادون بیرسین گتوروب اول ششه کچوروب کباب ایتدی و
 شراب زهرمار ایلدی که بیر آدمی تمام یدی اوندان آغزینی
 سیلدی و دماغی چاغ اولدی و دوداغلارین یالادی که دیرسن
 مگر قندنبات ییوپدور اوندان بنه دیدیکه ای سلیم سنون اتون
 یخشدور که ای سلیم آدمزاد اتیندن یخشی زاد اولماز اوندان بن
 اول آدمزادلره دیدوم مندن بو دیون بو قدر گوسفندی واردور
 اونلاری یمز آدم بیر منه دیدیلرکه بو گوسفندلری بهانه ایچون
 ساخلامیش که آدم اونی گورنده قاچماسون دوتوب بورایه
 گتورور اوندان اتین بیر پس بو جوابی ایشدوب زارزار آغلادیم
 دیدوم هر کس پادشاه یانندن قاچا بيله عفريته راست گلور اما
 اوراده ایکی اوغلومی و پزاد کیمی عوره تی گوزی یاشلو قویدوم
 گلوب اوزومی بو بلایه سالدوم اما گئنه اوز اوزمومه تسلی
 ویروردوم اوندان اول قوجه دیو الین قارینه چکدی دیدی ای
 سلیم بیر گون اولور نوبت سنه یتشور سن کباب چکوب تناول
 ایده رم پس او ملعون بو سوزی دیوب دماغی چاغ اولدی اوندان
 ایاغه دوردی گئتدی هر آدمها یکی چورک بر قدر پنیر گتوردی
 اوندان دیدیکه ای سلیم دغده غه خیالوا یتورمه قرق گونه دین

نوبت یوقدور شیرین شیرین یگیننن و سیرلر آدم اتی یمه سوز
ویرون ایچون قویون اتی کباب ایتدوم من بو سوزی ائشدوب
زارزار آغلادوم بیر ساعتدن سورا اول دیو ایاغه دوروب گتدی
اول داشی قاپویا قویدی خیال بو که زنجیریدن خلاص اولا
بیلمز لر و داش یئریندن گتوره بیلمز لر پس من یولداشلریمه
دیدوم که بیزلری بو ظالم کباب ایدوب یئر بری گلون بیز بیر
ایش ایده ک بلکه بو کافری هلاک ایدک پس اونلار منه دیدیلر
ای سلیم مگر سن دیوانه سن بو داش ایکی یوز آدم گتوره بیلمز
قورخاروق که بیر ایش ایده بیلیمیک که بیزلری تمام بیردن هلاک
ایده پس من دیدوم که حق تعالا کریم دور حمد ور صاحب
مرامی دور که بیزه فرصت ویرور پس یددی نوبت سوره
یسن (یاسین) اوخودوم و زنجیرلروم آچلدی اوندان آیاغه دوردوم
یا الله دیدوم اول داش یوز مین بلا ایله گتورب غراغه چکدوم
اوندان دشقرو^{۶۹} چقدوم گوردوم اول ملعون مغاره قاپوسنده
یاتمیش اما بیله اوزوندور دیمک ایله وصفه گلمز اوندان اورادان
قایدوب گلدوم ایکی دانه شش (شیش) گتوردوم اودیاندوردوم
اول شش لری اودا قویدوم عقیق کیمی قرمزی اولدی اوندان

یولداشلریم یانسنه گلدوم مندن احوال صور دیلر من دیدوم که صبر ایدون انشاالله هم سیزی و هم اوزومی قورتارورام. پس گونه دیشره چقدوم بیر پارچه اسکو (اسکی) گتوردوم اول شش لر دوم گتوروب دیون اوسته گلدوم گوردوم مست و لایعقل^{۷۰} یاتوپدور اما خورلتوسی ایله گلوردی که آدمون زهرسی چاک اولوردی. دیدیم که ای ملعون سن منی گتوردون منه خدمت ایده سن گور من سنه نه خدمت ایده رم اما اول ایکی باشلو شیش الیمه الدوم و دیون ایکی گوزونه باسدوم و شیش سینه دایادوم ایاغلاری بیردن اوزدوم و ضرب ایتدوم که شیشین باشی بوینون دالوسندن دیشره چقدی پس نعره چکوب بیرندن قالخدی و الین دولاندردی که منی دوتسون پس من قویونلر ایچینه قاچدوم نعره چکدی که ای سلیم سن من بو حاله سالدون جان منوم الومدن نرایه آپاراق سن که ناگاه بو ملعونون ایکی گوزیده سینه سنده واریمش ایلکه سینه سن آشدن تماشا ایلدوم گوردوم او ملعون منیم اوستمه گلدی که منی دوتسون من مغاره ایچینه قاچدوم اول یولداشلریم یانینه گلدوم دیدوم که سیز منی ندن دیمدوز که بو دیون ایکی گوزی سینه سنده وار اونلار قسم یاد ایتدیلر که ای سلیم بیزلر بیلمز دوق. پس اول دیو ایره لو گلوب اول شش لری

گوزندن چقاروب قان روانه اولدی دیدیکه ای سلیم ندن اول سن
 کباب ایتمدوم که سن من بو حاله سالدون پس گلدیکی منی
 دوستون من جان هولندن مغاره ایچینه قوینلر ایچینه قاشدوم هر
 چند ایلدی که منی دوستون من او طرفه بو طرفه قوینلر آراسینده
 قاچاردوم من هر چند ایلدی دوتا بلمدی و قان گوزندن چوق
 گئتدی پس داش مغاره آغزینه قویدی قاپوسین کسوب اوتوردی
 منه دیرویکه ای سلیم اگر قوش اولوب گوگه اوچاسان المدن
 قورتولا بیمله سم منده اول مغاره ایچینه مناجات ایدردوم تا
 صبح اولدی اول ملعون ایاغه دوردی منی آختاروردی و الین
 دیواره سوتردی پس من مغاره ایچینه بیر سوراخ واریدی او
 سوراخه سخایمشدوم منی تاپمادی اوندان گلوب اول داشی اول
 مغاره آغزینه قویدی اما بیر قدر یانین آچوق قویدی اوندان بیر
 ایاغین قاپونوان او یانینه قویدی اوندان اول گوسفندلرون آدی
 واریمش بیر بیر چاغردی اول گوسفندلر بیر بیر گلوب او ملعون
 الین اونون ارخاسینه سورتدی و قیچلرینه سورتدی بوراخی
 اوندان او بیرین چاغروب تاقی(تاکی) اون دانه قالدی من
 گوردوم اگر بو گوسفندلر قورتولا من تاپار پس من گلوب اول

گوسفدون بیرسین اولدوردوم درسین چقاردوم باشمه چکدوم
اوندان گننه گوسفندلرون آدین چاقردی من باخدوم که هئچ بیر
شئی گلمدی من بلدوم که من اولدورن قویونون آدین چاغرور
پس من گلدوم الین منیم دالومه چکدی استردیکه پاچالاریمه
چکسون داشلانوب او طرفه دوشدوم دیدویکه ای ملعون گوردو
تک خالق من نئجه خلاص ایلدی اوندان قاچدوم او ملعون منی
قودی اما من اوزاوزه دیردوم که یخشی قورتولدوم اما اول دیو
منیم گرومجه یوکوروردی اما من جان هولندن اسم اعظم
اوخیوب هر دم اون آرشون دالشانوردوم پس حجاج علیه العنه
گله خنده چکوب گلدی. پس سلیم دیدیکه ای شهریار اوزومی
بیر داغ کنارینه یتوردوم اول داغ باشنده بیر پاره داش یقدوم اما
اول ملعون آهسته آهسته گلوب بله چاغدیکه یوکره بیلمز دی
پس نعره اوردیکه ای سلیم بودور گلدوم که جان المدن نرایه
آپارورسن اما من سوره یسن اوخوردوم حق تعالیه مناجات
ایدردوم که خدایا سن منه فرصت ویر که بو ملعونی هلاک ایدیم
بو مسلمانلری خلاص ایدیم که بوندان یخشی سواب (صواب)
یوخدور پس او ملعون داغون کنارسینه گلدی من بسم الله دیدوم
بیر داش یثردن گتورب اونا آتدوم قضا را اول داش گیدوب اول

دیون فرقه دگدی ایاغدان دوشدی و بیر داش گتوروب آتدوم
 آنندان دگیدی بینی بورنونان توکولدی جهنمه واصل اولدی. پس
 من حق تعالیه شکر ایتدوم اوندان داغدان آشاغه گلدوم باشین
 بدنندن جدا ایلدوم پس بیر طوق گردننده واریدی یددی باتمان
 وزنیدی. اونى آچدوم اوزوی اول مغاریه یتوردوم گوردوم که او
 دوستاقلر^{۷۱} ال دعایه گتورمیش زارلیق ائدیپ آغلارلر که ایا سلیم
 نئجه اولدی پس بن ایچرو گیردوم او دیون اولمگین اونلاره نقل
 ایلدوم اول جماعت شاد اولدیلر. بنا دعا ثنا ایتدیلر پس ایکی آدم
 اونلاردان آچدوم و اونلارداخی بیر بیرن آچدیلر گلوب منیم
 آیاغمه دوشدیلر بن احوالی اونلاره نقل ایتدوم پس اونلار
 گیدوب بیر قدر اون گتوردیلر خمیر ایتدوک و چورک پشوردیلر
 و هر کس اوز حالمه قسمت ایتدیلر اوندان اول مال آسیاب بیر
 بیر قالدی اما اول قوینلر قباغمه سالدوم اوتاره اوناره یوله
 دوشدوم اما هر گون بیرسین ایکی سین الدوروردوم کباب
 چکوب اونلاره ویروردوم اونلار ایردیلر تا که ایگریمی بش
 گوندن صونرا آدمزاد توپراغینه یتشدوک بیر آدمزاد بیزه راست
 گلدی سوروشدوق که بو نه ممالکدور دیدیلر که بورایه شهر

دوآر دیرلر غریب زمین دور پس اول آخشام یولادوشدوک تا صبح اولدی اول شهره یتدوک اول گوسفندلری بازاره آپاردوق اول جماعت گلوب بیزدن سوردیلر که نه آدم سوز دیدیک قصابوق اول گوسفندلرون هر بیر من بیر قیزلا ساتدوق که تمام گوسفندلری ساتدوم و پولنی اول جماعتلره قسمت ایلدوم و دورد آدم اوشهرون آده میشمشن بیزلردن وداع ایدوب اولر یتد گتدیلر و بعضی لری شام طرفینه گتدیلر و بعضی یمن جانبه گتدیلر بیز اون آدم قالدوق دریاکنارینه گلدوک کلکلر اکلدوک اوندان صونرا(سونرا) بصریه گتدوق اونلاردان بئش آدم شیراز طرفینه گتدیلر بئش آدمده بندره گتدیلر و بن یالقوز قالدوم بغداده گلدوم. بغداد گلدوم اوندا کشیته اکلدوم اوندان گلوب شهر اصفهانه یتدوم اوز قاپوما گلدوم پس حجاج دیدکه ای سلیم الحمدولله که ائووه یتدون عرض ایلدوم ای شهریار اوز قاپوما گلدوم و حساب ایتمشدوم که اون دوقوز ایل اولمشدی که ائومدن چقمشدیم من خیال ایلردوم که ایا عموم قیزی ساغدور یا اولوپدور و یا اره گیدوپدور. اما قاپونی دوگدوم و صدا ایتدوم که قاپی نی آچون پس عموم قیزی قاپویه گلدی دیدیکه سن کم سن من دیدوم بن سلیمم. قاپونی آچ عموم قیزی منیم ادوی

اشتدی بهوش اولدی اوندان هوشه گلوب دیدیکه ای قرداش سن دیرمسن که من سلیم نئچه ایلدور که سلیم ناپدید اولمش اگر ساغ اولسیدی گرکدی که منیم یانومه گلیدی پس من دیدمکه اگر استرس سنه نشان ویریم. دیدی سوله اما من نشان ویردوم بو کز عموم قیزی قاپو آچدی و منیم ایاغمه دوشدی و زارزار آغلادی و من داخی آغلادیم و منیم المدن دوتدی که گنده که ناگاه چراغ عموم قیزینون النده خواموش اولدی و من دیدوم که چراغی منه ویر که روشن ایدیم پس عموم قیزی پلتنی منه ویری دئی که سن نرادن یاتدورورسن من دیدوم که دوکانلار دایاندوررام و چراغی آلدوم دوکان برابرینه گتدوم و قضا را بقال دوکانی دوشورمشدی مندن خبر یوخدی اول بقالو چراغنون یاننده بیر پیچاق واریدی اما من ال اوزاتدوم که تلپنی یاندورام منیم نیکم اول پیچاغه دگدی اول پیچاق ترازو اوسته دوشدی بقال یئریندن دوروب منی دوتدی خیال ایتدیکه بس من اوغرویم دوروب منی دوتدی فریاد ایتدیکه اوغرو دوتیمشم اما دورد طرفدن آدم گلوب منی چوق دوگدیلر اوندان عسس لر^{۷۲} گلدیلر خبر آلدیلر او کیشی دیدیکه اوغری دوتمشم عسس لرین آپاردیلر بیر یثرده

باغلا دیلر و چوق دوگدیلر تا که من شهرون حاکمنون یانینه آپار دیلر و مندن غیری نئچه آدم اوراده واریدی پس اول حاکم بیوردی بیردار آغاجی قوردیلر و نئچه آدم داره چکدیلر و اوربیرلره حاکمه ایکی یوز اشرفی^{۳۳} ویردیلر اونلاری اولدورمدیلر اوندان منه دیدیلر که سنده پول ویر اما منده پول نقد واردی ویردوم اوندان حاکم بویوردی منی آپاردوب زندانه سالدیلر که بو سیه چالدی تا که من سیه چال ایچینده واریدوم تا که اول وقت حاکم حارث ابن عمریدی تا که بو وقت وزیر گلوب زنداندن چقارتدی سیزون خدمتوزه گتوردی و من سرگذشتمی اولدن آخردین خدمتوزه عرض ایلدوم. پس حجاج علیه العنه والعباب تمام ارکان دولت ایله منیم احوالمه آغلادیلر اوندان او ملعون منه دیدیکه ای سلیم هرگز من بيله نقل ائشدمه مشدیم و گورمه مشدیم. حالا دی گوریم که شب چراغ هانی دیدویکه ای شهریارر بودومدادور پس حجاج بویوردی حراج گتوردیلر منوم بودمی یاردیلر اول شب چراغی چقارتدیلر اما نه تماشا ایلدوم گوردومکه نئچه که اولدن ایدی اوندانا یخشی اولوپدور نچونکه گوهر ات ایچینده پرورش تاپار. پس منیم یارامی بخیه ایدوب مرحم قویدیلر تا که بیر نئچه مدت کئچوب یارام یخشی اولدی

اوندان حجاج گوهره تماشا ایلدی تعجب قالدی و گوهر
 فروشلری استدی که بو گوهری قیمت ایدون. پس گوهرفروشلر
 دیدیلر که بیز بو گوهرون قیمتین بلمنوق. پس حجاج بئش یوز
 مین قیزل منه بیردست لباس و بیر آت منه ویروب پس من
 گولومده خیال ایدردوم که ایا عموم قیزی ساغدوریا اولوپدور
 پس من عرض ایلدوم که ای شهریار بو زندان بان چوق بی
 رحم‌دور که هر گون گلوب منی دوگردی بس اونی چقاروب
 اوزگه‌نی قویدیلر. پس حجاج منیم ائوم آدم گوندردی احوال
 صورتی‌لر خبر گتوردیلر که عوره‌تون ساغدور. پس حجاج بو
 جوابی ائشدوب بیوردی اوز جواهری منیم اوزومه گتوردیلر پس
 من خلعت گیوب آته سوار اولدوم ائوه گلدوم اوندان عموم
 قیزیله قول بوبون اولدوم بیر قدر آغلاشدوق و شکر پروردگارون
 یئرینه یتوردوک اوندان آواز شهر ایچینه دوشدیکه سلیم
 گلوپدور. پس قوملاروم و رفیق‌لروم بنون یانومه گلدیلر. اوندان
 بن قول قره واش فرش فروش آلدوم. اوندان ضیافت^{۷۴} ایتدوم
 قوم‌لری و رفیق‌لری قوناق چاغردوم تمام گلوب منی او اساسده
 گوردیلر و طعام یئدیلر و هر نه که باشمه گلمشدی اونلاره نقل

ایلدوم که تمام منیم احوالنه تعجب قالدیلر. اوندان تمام خلایق
 آیاغه دورودیلر اوز ائولرینه گندیلر پس عموم قیزی قوجالمشدی
 و ساچلری آقارمشدی و منده هم قوجالمشدیم و سقالیم
 آغارمشدی و عموم قیزیله هم سندوق (هوس لندوق) پس عموم
 قیزی مندن حامله اولدی وعده باشه گلدی بیر اوغلان دوغدی
 اوغلانن آدین اشرف قویدوم داییه ویردم اما حجاج منی همیشه
 ایستردی اونون ایله صحبت ایدردوم اما بیر گون ائوده
 اگلمشدیم پریزاد اوشاغلریم یادمه دوشدی و بیر ساعت آغلادوم
 اوندان یادیمه دوشدی که اول پریزاد منه بیر دعا اورتمشدی که
 هرگاه من استرسن بو دعانی اوخی نئچه دیولر حاضر اولور اول
 دعا منوم یادومدن چخمشدی ایاغه دوردوم دستماز آلدوم ایکی
 رکعت نماز حاجت قلدوم و دعا یادمه دوشدی که همان ساعت
 بیر نعره گلدی و دیشره چقدوم گوردوم که همان دیو که من
 یولدا قویموشدی من آپارماقه گلوپدور پس اول دیوی ائو
 گتوردوم و قوش دونندان چقدی پری اولدی دوروست باخدوم
 گوردوم که اوز عوره تمون قرداشی دور بیر بیرایله گوردشدوک
 احوالمی اونا دیدیوم منه دیدیکه ای سلیم مدت ایگگرمی بیر
 ایلدور که سن گلوبسن و گوزومزی یولدا قویوبسن من دیدوم

که منیم سرگذشتم چوقدور گئداخ پریزاد خدمتنده نقل ایدک
 پس اول دییکه بسم الله دورون گیده‌لیم پس من عموم قیزی
 یانینه گلدوم اونا دیدوم که ای عمی قیزی مندن اوترو گلوپدولر
 منه رخصت ویر عموم قیزی دیدیکه ای سلیم منی یالقوز قویب
 گیدرسن منیم داخی تاییم یوخدور که سنون انتظارون چکم من
 دیدوم که دغده‌غه خیالوا یتورمه که سن انتظارده قویمانام تیز
 گلوروم اگر من حجاج ایسته دیگل بغداده گیدوپدور پس عموم
 قیزیله وداع ایلدوم همان ساعت دیو گلدی من آرخاسینه
 گتوردی یولادوشدوک تا که شام وقتی پریلر مکانینه یتدوق پس
 پریزاد و اوغلنلریم قارشو چقدیلر و بیر بیر ایله گوردشدوق
 و بیر ساعت آغلادوق اوندان اوغلانلاریمی یانومه آلدوم حق
 تعالا درگاهنه شکر ایتدوم اوندان طعام گتوردیلر یئدوک اوندان
 پریزادون آته‌سی گلدی آیاغه دوردوم الین اوپدوم اوندان
 قوملرگلدیلر اونلار ایله گورشدوک اوندان هر که باشمه
 گلمشدی اونلارا نقل ایتدوم اونلار منیم احوالنه آغلادیلر پس
 آیاغه دوروب هر کس اوز مکانینه گیتدی‌لر اوندان پریزاد منه
 دیدیکه ای سلیم منه نه سوقات گتوردون نئچه مدت آدمزاد

توپراغینه گیتدون اورده قادلون منیم ایچون بیر آغ سقال
گتوردون هالا(حالا) منه نه ویوروسن که سنون سقالون قرا ایدیم
من دیدوم ای نازه نین منه بو قدر طنه(طنع) نچون اورارسان که
سنون فراقندن منیم سقالم آغ اولدی پس پریزاد ایاغه دوروب
گیتدی خزانه ی سلیمان پیغمبردن بیر دارو گتوردی اوندان من
چیپلاغ ایتدی او دارودن منیم دالومه سورتدی اوندان بیر آز منیم
سقالمه سورتد پیغمرون اعجازندن سقالم همان ساعت قرا اولدی
بیله که زاقچه قناری کیمی من بونی گوردوم دماغم چاق اولدی
پس صبح وقتی من دستماز آلدوم نمازیمی قلدوم بوکز پریزاد
بوکلری گلوب منی گوردیلر منیم ایچون یخشی پیشکشلر
گتوروب بیزی گورماغه گلوردیلر پس بیر آی او مکاندا قالدوم
پس پریزادون آته سی دنیادن گیتد خیر وخیرات ویردوک اوندان
او پریزاده دیدویکه گل آدمزاد ولایتیه گیده ک پس اوغلانرومی و
پریزادی و نقدر زر جواهر واریدی گتوروب هر بیریمه بیر دیوه
سوار اولدوق نماز خفتن وقت شهره داخل اولدوق اول دیولره
رخصت ویردوک که اوز مکانلرینه گیتدیلر اوز قاپوما گلدوک
قاپونی دوکدوک که عموم قیزی قاپویه گلدی صدا ایتدیکه سن
کم سن منده دیدوم که من سلیم قاپونی آچ عموم قیزی منه

دیدیکه سلیم بیر آغ سقال کیشدور سنون سقالون قرادور که سن سلیم دگول سن اما من بیر نئچه نشانه ویردوم بوکر عموم قیزی قاپونی آچدی من و پریزای و اوغلانلری گوروب بیر بیرایلن گوروشدیلر پس عموم قیز منه دیدیکه اس سلیم سنون سقالون آغدی و ندن بيله قرا اولمیش پس احوالی اونا نقل ایلدوم عموم قیزی پریزادون آیاغینه دوشدی و بیر بیريله ینگى باشندان گوروشدیلر منه دیدی که غم چکمه اول دوان سنه سوقات گتورمیشم پس اول دارودان عموم قیزنیون ساچلرینه سورتدم پیغمبرون اعجازندن گویا اون دورت یاشنده قیز کیمی اولدی اما چون صباح اولدی بازاره چقدوم هر کم که منی گوردی تعجب قالدی اوندان آوازه شهره دوشدی که سلیم گلوپدور پس حجاج علیّه العنه و العذاب اثتدیکه من گلمیشم من استدی من گیدوب حجاجه باش اندوروب ادب ارکان ایله دوردوم پس حجاج منه باخدی دیدیکه ای سلیم نیکی باشندان جوان اولمش سن بیوردیکه گل اگلن پس من گلوب اوتوردم باشمه گلن احوالاتی نقل ایلدوم تا که مسرفصّ اولوب اثومه گلدوم نئچه ایل فراغت لیک ایله اگلندوم اوندان او ملعون حجاج دنیادن گتدی

اوندان پریزاده دینادن گندی. اوغلانلریمی جمع ایدوب اونی
 حقینه تاپشوردوق اوندان صونرا اوغلانلر هر ایکسیده بو فانی
 دینادن گندی پس من چوق آغلادوم بولدوم که بو دنیا فاندور
 کیمسیه قالمز آخر المک دور جناب اقدس الهی جمع بنده لرینون
 آخره تین پیغمبر شفاعتيله دوروست ایله سون باقی وسلام.

هر که خوانده دعا طمع دارم زانکه من بنده گنه کارم

سنه ۱۲۴۵

کاتب الحروف حاج زینل عابدین قاضی جهاندرور بنده نوشت
 است حاصبی محمد باقر

آچیقلامالار:

^۱ مروان بن حکم بن ابی العاص ملقب به ابوالقاسم و بعدا به ابو عبدالملک، امویلر، مروانیلرین بیرینجی خلیفه سی ۶۸۴-۶۸۵ ایللرینده نئچه آیلیق حکومت ائتمیش.

^۲ Eglənmək=əglənmək=Bir yerde durmak, beklemek, tevakkuf etmek (TDK)

^۳ بویوگو، بویوکلری، باشچیلاری

^۴ عبدالله بن زبیر قریش قولونون عبدالغری تیره سیندن اولوب زبیر بن عوامین اوغلو دور. اؤز زمانی نین خلیفه لری دشمنی اولوب آناسی بیرینجی خلیفه ابوبکرین قیزی و عایشه نین باجیسیدی. ۴۲۶-جی میلادی ایلینده آنادان اولوب حجاج قوماندانلغیدا اولان شام اوردوسو طرفیندن ۳ اکتبر ۹۲۶-جی میلادی ایلینده اولدورولدو.(ویکی پدیا)

^۵ سرکشلیک= باش قالدیرماق، عصیان

^۶ چقدی=چینخدی

^۷ استرم=ایسترم

^۸ منیم=منیم

^۹ گتوره=گوتوره

^{۱۰} قره= قیرا= قیرقین سالماق، اؤلدورمک

^{۱۱} ایلون = ایلین

^{۱۲} گولوم = گونلوم

^{۱۳} قله = قلعه

^{۱۴} خنده = خندقه

^{۱۵} پرگار = سامان و نظام (دخو)

^{۱۶} علم = بایراق

^{۱۷} آچنه = ایچینه

^{۱۸} ایونه = ئوینه

^{۱۹} ناوونون = نوودان

^{۲۰} صونره = سونرا

^{۲۱} دوستار = دوستدار

^{۲۲} بلور = بیلیر

^{۲۳} قصه خان = قصه خوان

^{۲۴} دیشر = دیشاری = ائشیک

^{۲۵} بی دماغ = بی حالت و بی کیف . (ناظم الاطباء). کدر. ملول .

(یادداشت مولف)(دخو)

^{۲۶} گلوپدور = گلیب دور

^{۲۷} صوردی = سورودی = سوروشدو

^{۲۸} ارش = اسکی اولچو واحدی، ۱ ارش = ۵۴۵ متر. (دهخدا)

^{۲۹} بزی = بیزی

^{۳۰} اوینه = ائوینه

^{۳۱} نچه (نئچه)

^{۳۲} فضل: کمال، بیلیم (فرهنگ فارسی معین)

^{۳۳} اختلاط = صحبت

^{۳۴} فلوس = فلس، قارا پول، ان دیرسیز پول (لغت نامه دهخدا)

^{۳۵} دادستاد = آلیش وئیش (لغت نامه دهخدا)

^{۳۶} شط = چای، نہر

^{۳۷} پوشک = گئییسی، البسه

^{۳۸} جسر = تخته کورپو، چای اوزرینه آتیلان تخته کورپو (دخو)

^{۳۹} ارزق چشم = گوی گؤز

^{۴۰} محنت = درد

^{۴۱} الیای = سؤزلوکلرده خزر پادشاهی آدی ایله گلیمیش. (دخو)

^{۴۲} زنگی = قارادریلی، آفریقالی

^{۴۳} زاد = توشه، یئمک

^{۴۴} فرطوس = افراسیاب (ارتونگا) اوردوسونون باشچیلا ریندان که چغان

آدلی یئری توتوموشدو، توران پهلوانلاریندان دیر (دخو)

^{۴۵} رخصت = اجازہ، ایزین

^{۴۶} دونقوز = اسکی تور کجه دوغوز

^{۴۷} نورس = تازه جوان، نوجوان

^{۴۸} گوشمال = قولاغین بورماق، مجازات، سیاست ائتمک

^{۴۹} هر قیل = هر کلیوس یا تورکی دیله هر قیل بیزانسانین جماعتین قوخماسیندان فیدالانیب وقوشونون تورکلر قاباغیندا دایانماسینا گوره کارتازدان بیزانسیا گلدی و بوبهانا اولدی کی فوکاسی تخدن سالدی و ۶۱۰ دا تخت اوسته اوتدی . کوسارا مانویلر قوشونون گتدی و سریانیلره یورودی و ۶۱۱ اینجی ایله دمشق (گوموش قایانی) و بوتون سریانیلری گویدنیزاجان اوز اولکه سینه قاتدی . کوسارا آرامیلری بوشلامادی و ۶۱۴ ده یهودی آرامیلره یورودی و اورشلمی آلدی و عیسی ماشیح قبرین یئرله بیراله دی و دوزگون چلیپانی اوتوزگونه گتدی وجویتلرین وارلیقین و معبدلرین اوتوزگونه غنیمته آپاردی. (ویکی پدیا)

^{۵۰} عمودیه = یمن اولکه سینین شهرلریندن

^{۵۱} پالهنک = اووسار، کمند، بویوندروق

^{۵۲} محصف = قرآن، دین کیتابی

^{۵۳} مقاره = مغاره، کوهول

^{۵۴} کلک = قایق، نچه تاختا ایپ ایله باغلانمیش اولوب سو اوستونده

قلاق اوچون قایق

^{۵۵} گوه‌ر شب چراغ (ترکیب وصفی، اِ مرکب) چوخ پارق بیر چیراق
 کیمی ایشقلی جواهر. {گوه‌ری را گویند که در شب مانند چراغ افروزد
 و روشنایی دهد. گویند: گاوی در دریای باشد و شبها بجهت چرا از دریا
 برمی آید و این گوه‌را از دهان خود بر زمین میگذارد و به روشنایی آن
 گوه‌ر چرا میکند. و آن را دُرّ شب گون هم میگویند. (برهان قاطع ذیل
 شبچراغ) (فرهنگ نظام) (آندراج) (انجمن آرا) (غیاث اللغات) {

^{۵۶} جمع اولماق = جماع ائتمک، یاخینلیق ائتمک

^{۵۷} سرشت = سرنوشت اولماسی گرک

^{۵۸} ناف = گوبوک

^{۵۹} بو قوجا ایله ایلگیلی آذربایجان خالق ناغیلاریندا، قوجا «چیندیر
 قئیش» آدی ایله تانینیر. داستانین باشقا یئرینده «غایش بالدر» آدی
 ایله تاتیتیلیمیش. فارسجادا «دوال پا» آدیندا بیر افسانه وی موجود دور.
 (لغت نامه دهخدا: دوال پا. [دَ] (ص مرکب، اِ مرکب) در افسانه های
 ایرانی مردمانی موهوم و خرافی که تن آدمی دارند و پایی چون دوال .
 دراز و پیچنده که چون در بیابان کسی را ببینند با اظهار ماندگی و
 بیماری بر پشت او جهند و دوال ها را که به منزله پاهای آنان است بر
 کمر او استوار بیچند و دیگر فرونیایند و نان و آب خود از مرکوب
 خویش طلبند. (یادداشت مولف). موجودی است افسانه ای که گویند

پاهایی دوال مانند دارد ظاهراً نخست بار در داستان وامق و عذرا و عجائب المخلوقات زکریای قزوینی سخن از این موجود در میان آمده و از آنجا به کتابهایی نظیر سلیم جواهری و نظایر آن راه یافته است.

^{۶۰} غایت = سیچماق

^{۶۱} یالدور = بالدير، بود، آياق بودو

^{۶۲} مرغزار = اوتلوق يئر، چول، يايلاق

^{۶۳} سنگ سماق = آغ و يوموشاق بير داش تورو

^{۶۴} قره‌وش = قراول، قورقجو، نگبهان

^{۶۵} ربع مسكون = يئر كورسينين مسكون اولان يئري، يئددی اقليم

^{۶۶} نره دیو = بویوک دئو

^{۶۷} احره‌من = اهریمن = بدزاد، دئو

^{۶۸} امدی = ایندی

^{۶۹} دشقرو = دیشاری، ائشیک

^{۷۰} مست و لایعقل = هوشدان گئتمیش، بایلمیش

^{۷۱} دستاق = زندانی، محسوبس

^{۷۲} عسس = پاسبان، گوزتچی

^{۷۳} اشرفی = شاه عباس دومینده پول واحدینین آدی.

^{۷۴} ضیافت = قوناقلیق